

[STADSBELEID 2021 - 2025 luik 2] GEMEENTE EVERE

Hoofdstuk 1 - DIAGNOSE

De gemeente Evere

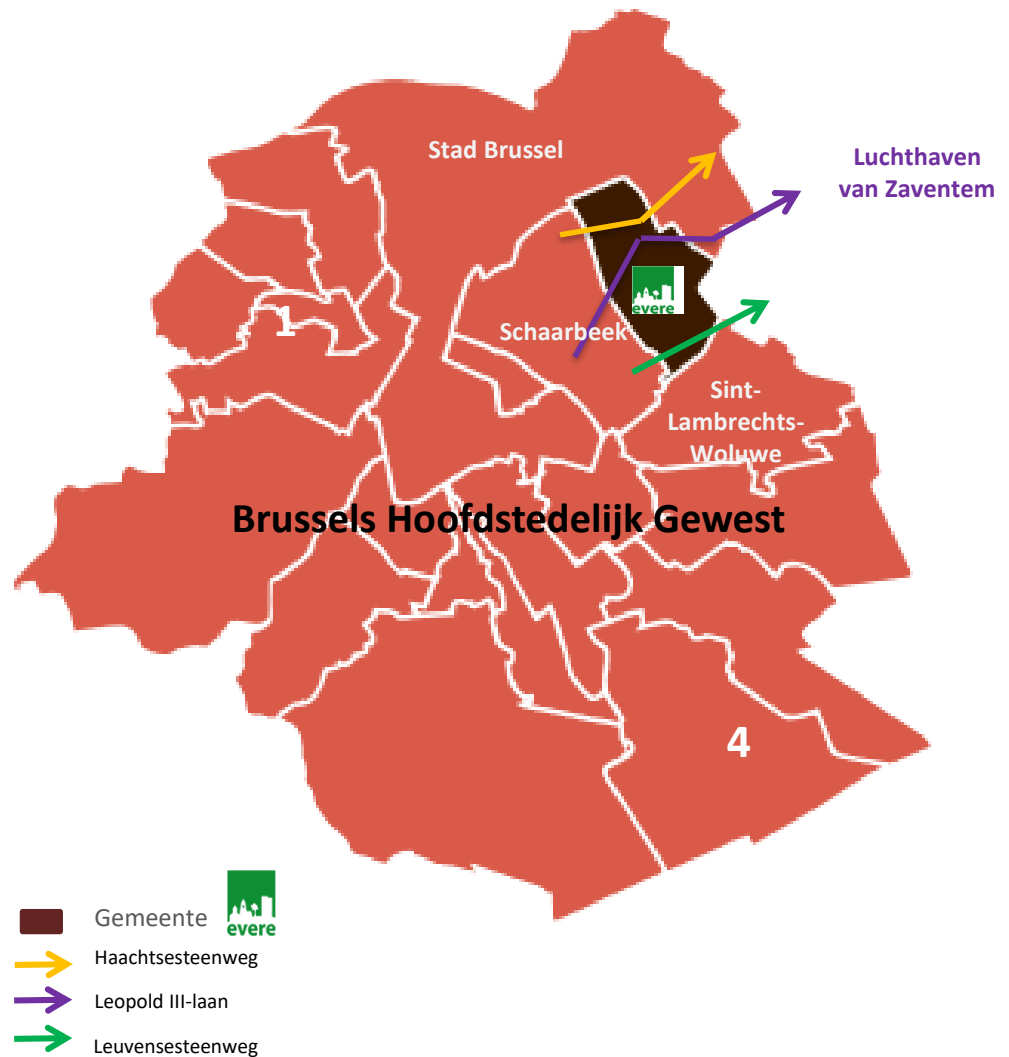
**Gemeente van de tweede kroon
gelegen in het noordoosten van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest.**

- 5 km² namelijk 3 % van het
gewestelijk grondgebied

Ze wordt in het zuiden begrensd
door Sint-Lambrechts-Woluwe (met
de E40 als grens), in het westen
door Schaarbeek, in het noorden
door de Stad Brussel (Haren) en in
het oosten door Zaventem (Vlaams
Gewest).

**Een aantal belangrijke assen
doorkruisen de gemeente zoals:**

- de Leuvensesteenweg,
- de Haachtsesteenweg en
- de Leopold III-laan die gaat naar
de luchthaven van Zaventem.

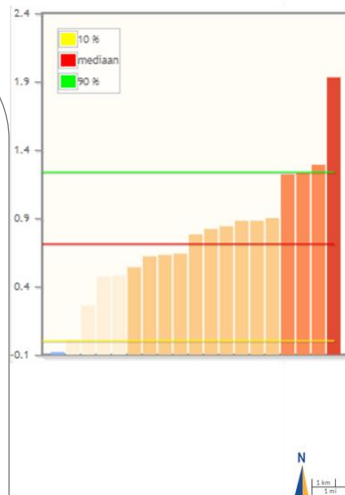
Deel 1 – Algemene diagnose met betrekking tot de gemeente

WELKE BEHOEFTEN? Bevolkingskenmerken

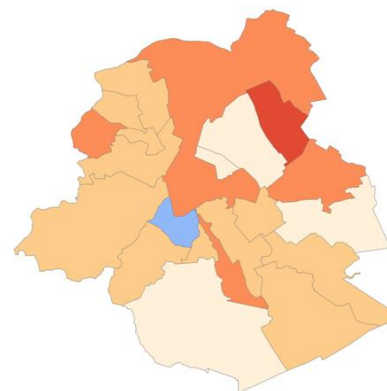
Bevolkingsdichtheid

De laatste vijftien jaar, kwamen er bijna 2700 nieuwe woningen bij, wat overeenkomt met een van de sterkste stijgingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zo wordt er meer gebouwd in Evere dan gemiddeld in het hele Gewest en in de buurgemeenten, waarbij de nog beschikbare grond wordt benut.

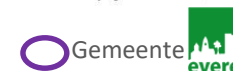
Toch beschikt de gemeente nog over voldoende ruimte en, hoewel de dichtheid van haar grondgebied constant stijgt, is ze minder dicht dan bepaalde naburige gebieden, in het bijzonder de aangrenzende Brusselse gemeenten en wijken.

Gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei 2014 - 2019

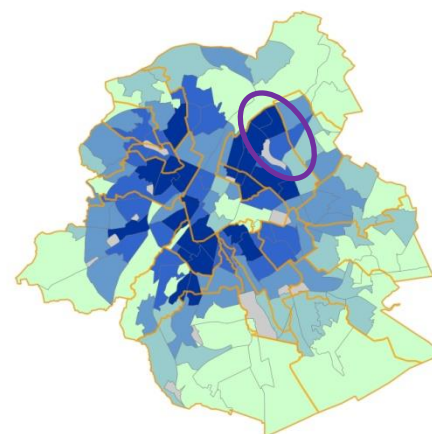
Gewestelijk gemiddelde: 0,76

Bronnen: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (Rijksregister)

Monitoring des Quartiers - IBSA © Brussels UrbIS ©

Bevolkingsdichtheid 2019 (inw/km²)

Bevolkingsdichtheid

< 5 000
5 000 - 8 000
8 000 - 14 000
14 000 - 18 000
> 18 000
< 20 inwoners

Gewestelijk gemiddelde: 7440,85

Bronnen: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (Rijksregister); Statbel (AA Patrimoniumdocumentatie)

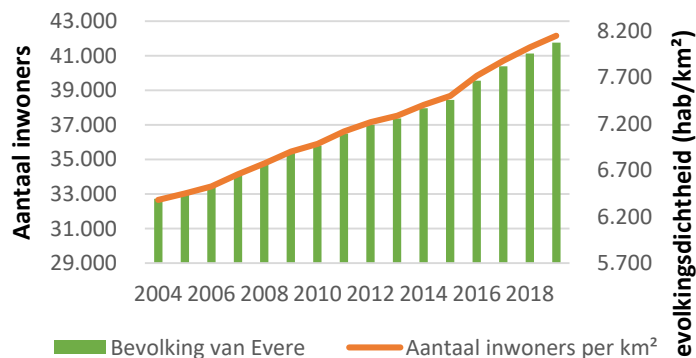
Monitoring des Quartiers - IBSA © Brussels UrbIS ©

Evolutie van het aantal inwoners

Op 1 januari 2020 telde Evere 42 656 inwoners, dit is 3,5 % van de bevolking van het Gewest (1 218 255 inwoners). De laatste 15 jaar registreerde de gemeente een stijging van haar bevolking met bijna 28 % (sinds 2004).

De Everse bevolking is ongelijk verdeeld over het grondgebied van de gemeente. De wijken 'Oud Evere', namelijk 'Vrede' en 'Conscience' (1. en 2. in het noorden op de kaart) zijn historisch gezien het dichtst bevolkt. De centrumwijk (3.) in de buurt van de Leopold III-laan, bestaat uit open bebouwingen en talrijke voorzieningen (parken, sportaccommodatie, scholen ...) en blijft veel minder dichtbevolkt, ondanks de talrijke recente vastgoedprojecten. Tot slot, 'Paduwa' (5.) in het zuiden van de gemeente, is dichter bevolkt met een typologie die nauwer verwant is aan deze van het historisch centrum.

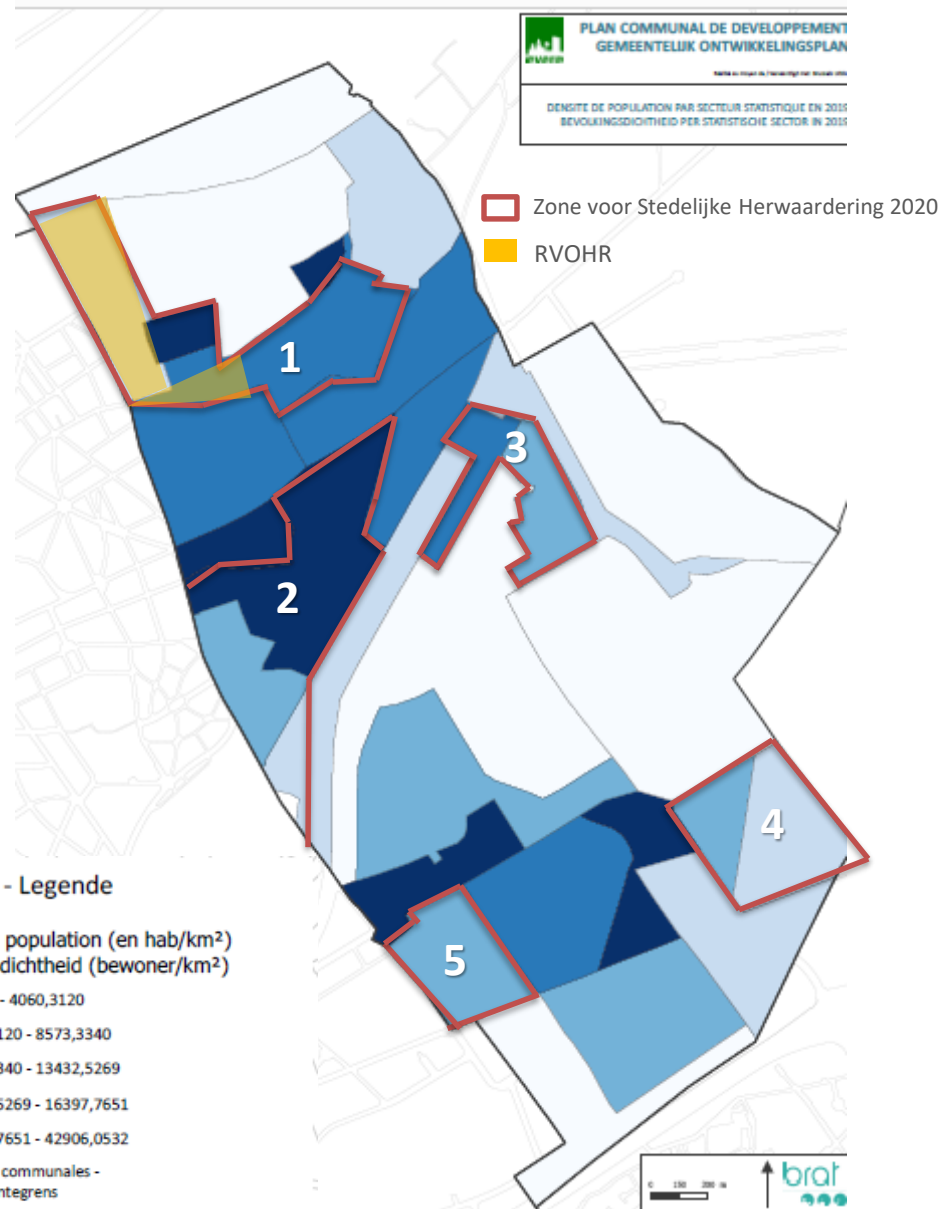
Evolutie van de bevolking van Evere 2004-2019

Légende - Legende

Densité de population (en hab/km²)
Bevolkingsdichtheid (bewoner/km²)

- 0,0000 - 4060,3120
- 4060,3120 - 8573,3340
- 8573,3340 - 13432,5269
- 13432,5269 - 16397,7651
- 16397,7651 - 42906,0532
- Limites communales - Gemeentegrens

Source / Bronnen:
BRAT, STATBEL 2019

Gezinsbevolking

De gemiddelde gezinsgrootte is gestegen van 2,10 in 2001 tot 2,28 personen per gezin in 2016 (een gemiddelde gezinsgrootte die hoger ligt dan het gewestelijk gemiddelde van 2,17 personen).

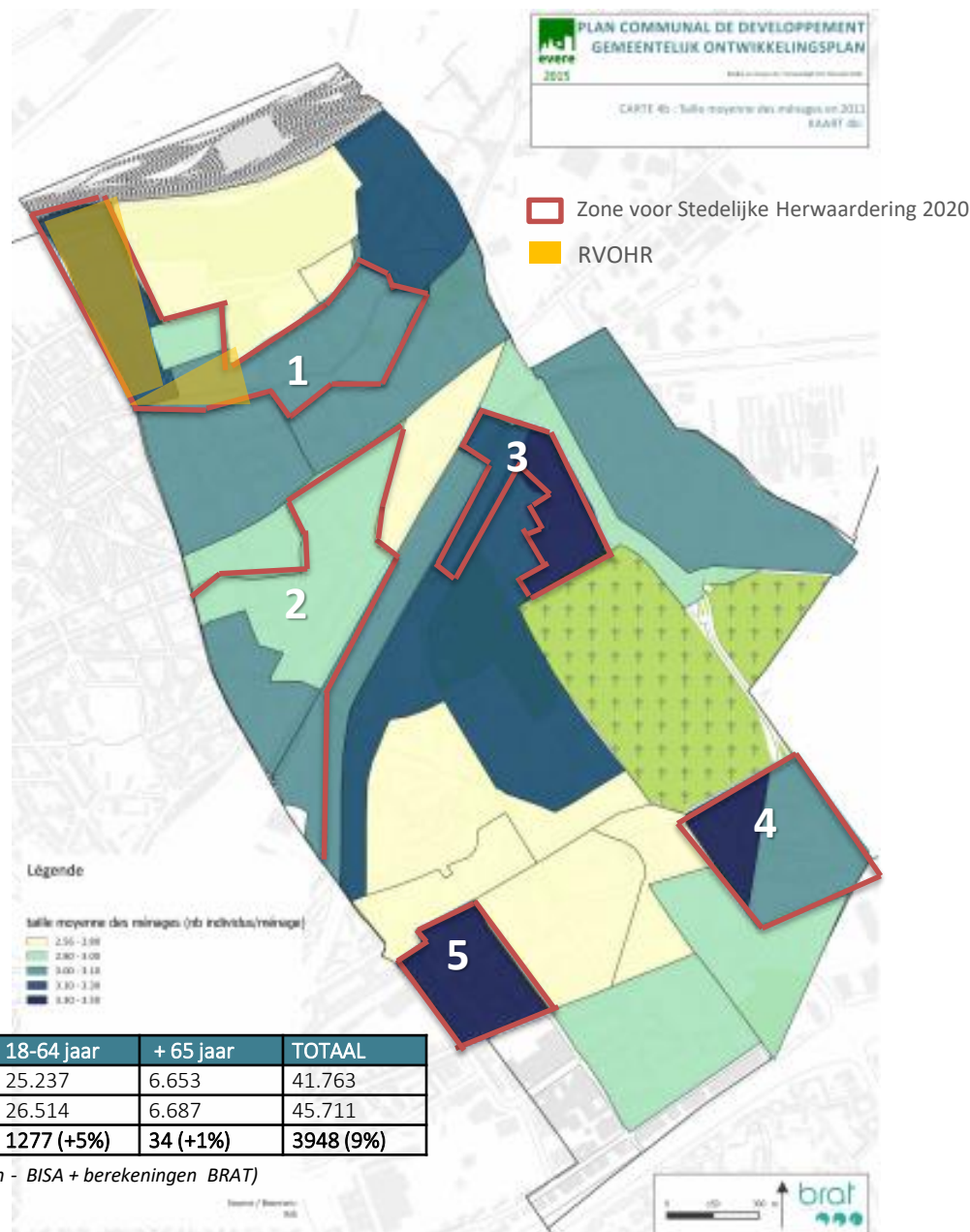
De toename van de gezinsgrootte houdt verband met:

- 1) de vestiging van gezinnen met kinderen (deze evolutie is nog duidelijker in de Zones voor Stedelijke Herwaardering (ZSH's), in het bijzonder in de sociale woonwijken);
- 2) de verdere vergrijzing van de bevolking, en ook de komst van nieuwe ouderen op het grondgebied door de opening van nieuwe woonzorgcentra.

Volgens deze voorspellingen zal Evere de gemeente zijn met de grootste groei tegen 2025.

	0-2 jaar	3-5 jaar	6-11 jaar	12-17 jaar	18-64 jaar	+ 65 jaar	TOTAAL
2019	1.813	1.821	3.420	2.819	25.237	6.653	41.763
2025	2.346	2.276	3.904	3.989	26.514	6.687	45.711
# 2019-2025	533 (+29%)	455 (+25%)	484 (+14%)	1165 (+41%)	1277 (+5%)	34 (+1%)	3948 (9%)

Bevolkingsvoorzicht 2019-2025 per leeftijdscategorie (bron bevolkingsvoorzichten - BISA + berekeningen BRAT)

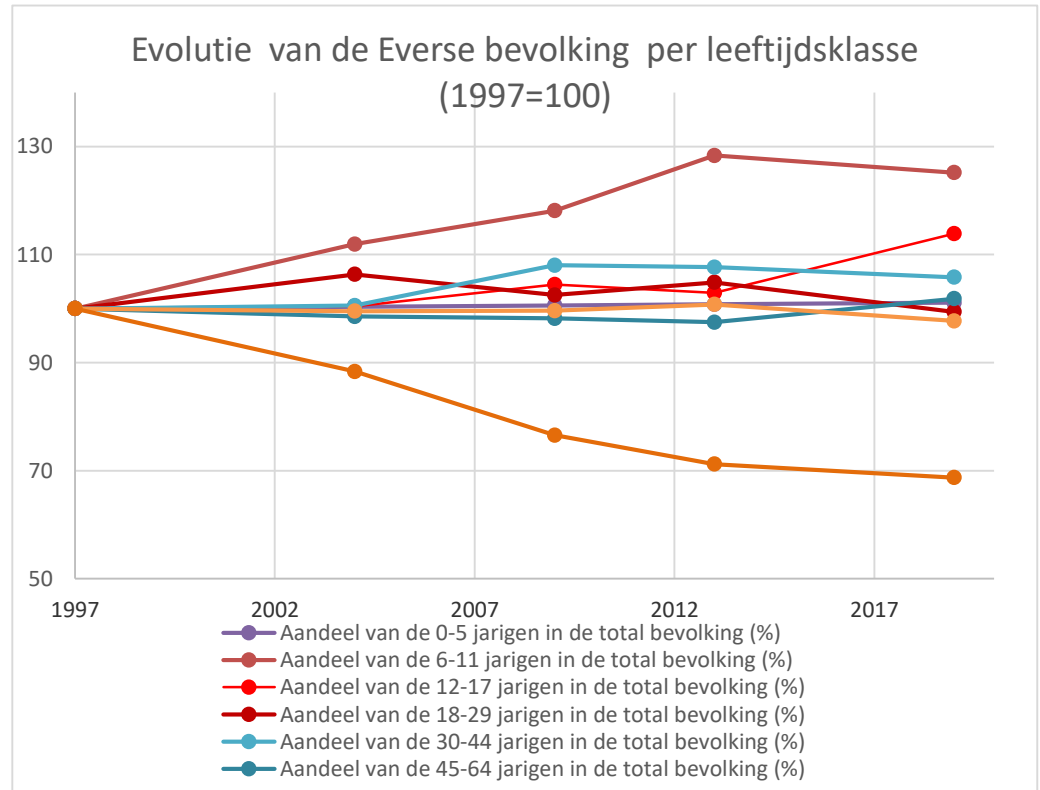

Een steeds jongere bevolking maar met een aanzienlijk percentage ouderen

Vastgestelde tendensen op het **niveau van de gemeente Evere**:

- **Stijging van het aandeel 0-20-jarigen**, in het bijzonder van het aandeel kinderen van 0 tot 5 jaar (in 2019 telde de gemeente bijna 9900 minderjarigen >> 23,6 % van de bevolking).
- **Uitgesproken stijging van 80-plussers** (in 2019, 6650 65-plussers >> 16 % van de bevolking).

Dus: duidelijke toename van de zogenoemde afhankelijke bevolkingsgroepen met sterk verschillende behoeften en handelwijze. Deze vaststellingen vertonen sterke contrasten binnen de ZSH's.

Gemengde bevolking

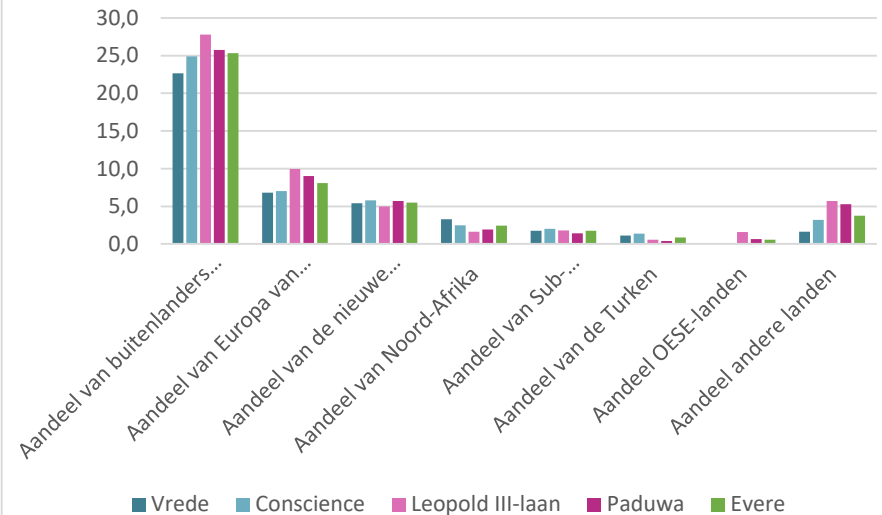
Met 9989 niet-Belgen (in 2016), dit is 25 % van de bevolking, telt Evere veel minder buitenlanders in vergelijking met het gewestelijk gemiddelde (34,6 %) en met de buurgemeenten.

De buitenlandse bevolking is er evenwel sneller gegroeid dan het gemiddelde van de bevolking in de gemeente (+89 % groei van het aantal buitenlanders tussen 2004 en 2016 tegen 21 % groei van de totale bevolking).

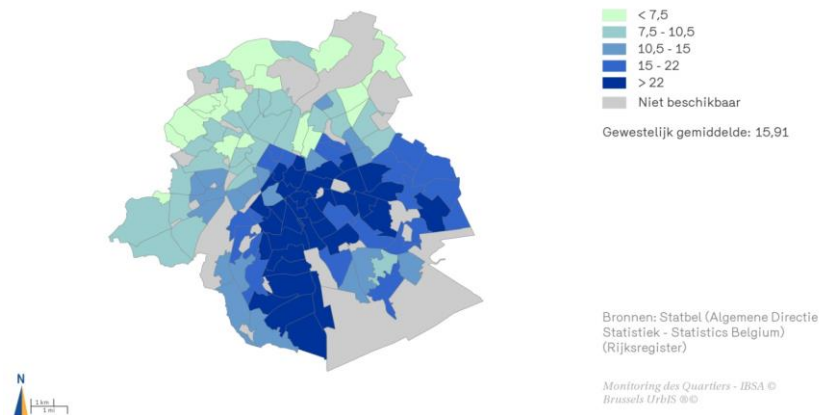
Op 1 januari 2019 zijn de Europeanen van de EU-15 het sterkst vertegenwoordigd met 8 % van de totale bevolking (dit is bijna een derde van de buitenlanders in Evere). Ze worden gevolgd door de buitenlanders uit de nieuwe EU-lidstaten (toetredingen 2004-2007-2013) die 6 % van de totale bevolking van de gemeente vertegenwoordigen (dit is 22 % van de buitenlanders in Evere). Het zijn trouwens de Europeanen van deze 13 landen die in de afgelopen 10 jaar, zorgden voor de sterkste groei binnen de Everse buitenlandse bevolking. Zo vertegenwoordigen buitenlanders afkomstig uit de EU meer dan de helft van de in Evere geregistreerde buitenlanders. Deze verhouding is deels te verklaren door de nabijheid van verschillende internationale instellingen (Europese Unie, NAVO).

>> Stijgend aandeel buitenlanders

Verhouding buitenlandse inwoners per nationaliteit en per wijk (2016)

Aandeel van Europa van 15 (zonder België) 2016 (%)

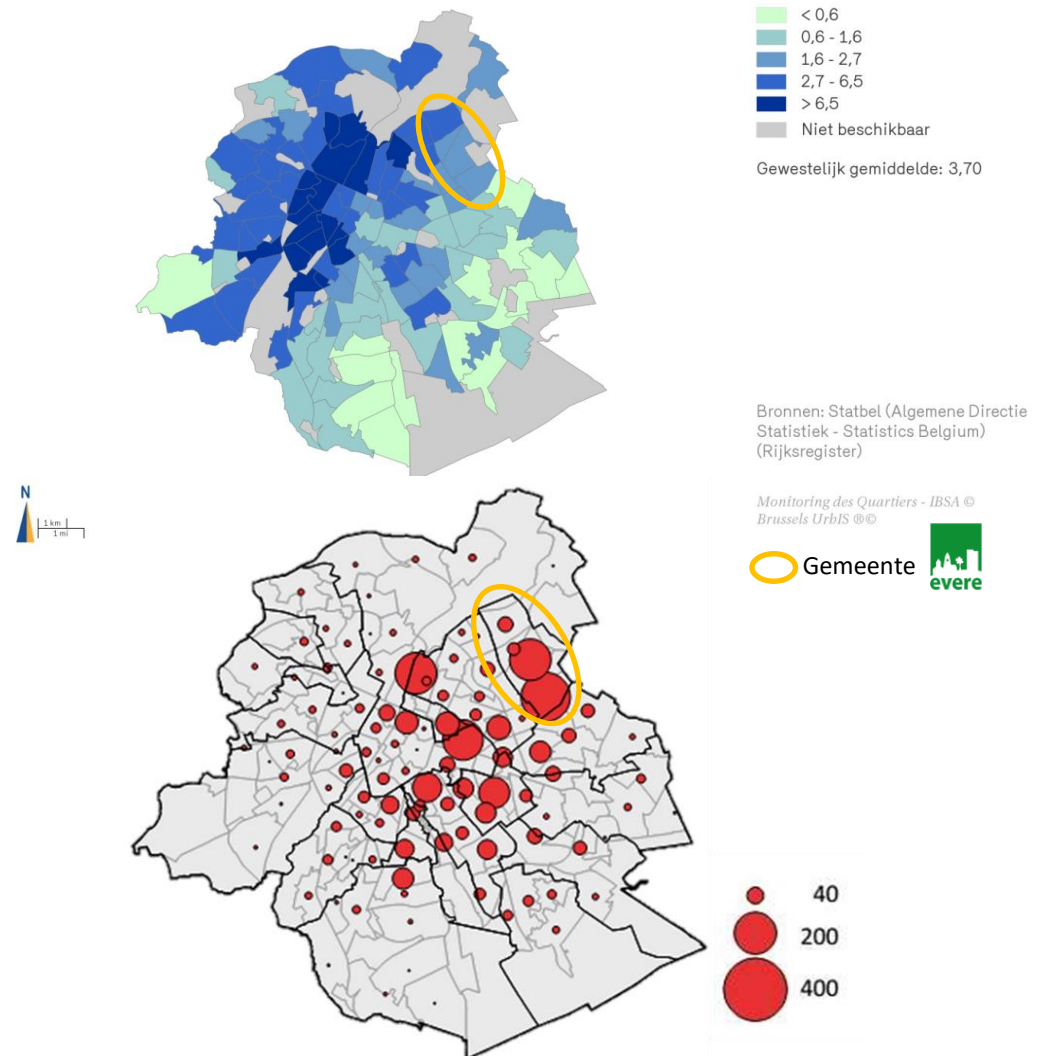

Stijgend aandeel buitenlanders

De andere delen van de wereld die goed vertegenwoordigd zijn, zijn **Noord-Afrika** (1,2 % van de Everse bevolking, dit is 5 % van de buitenlanders) en de Aziatische landen, met in het bijzonder een **Indiase gemeenschap** die in de gemeente vaste voet heeft gekregen (deze laatste vertegenwoordigt 1,4 % van de Everse bevolking, dit is 6 % van de buitenlanders).

De zwakke vertegenwoordiging van Noord-Afrika verbaast misschien, aangezien **de Marokkaanse en Turkse immigratie** sinds het midden van de jaren 60 de grootste invloed heeft gehad op de demografie in Brussel. Vandaag de dag is hun vertegenwoordiging kleiner door een afname van de stroom immigranten uit deze landen en door de talrijke naturalisaties.

Aandeel van Noord-Afrika 2016 (%)

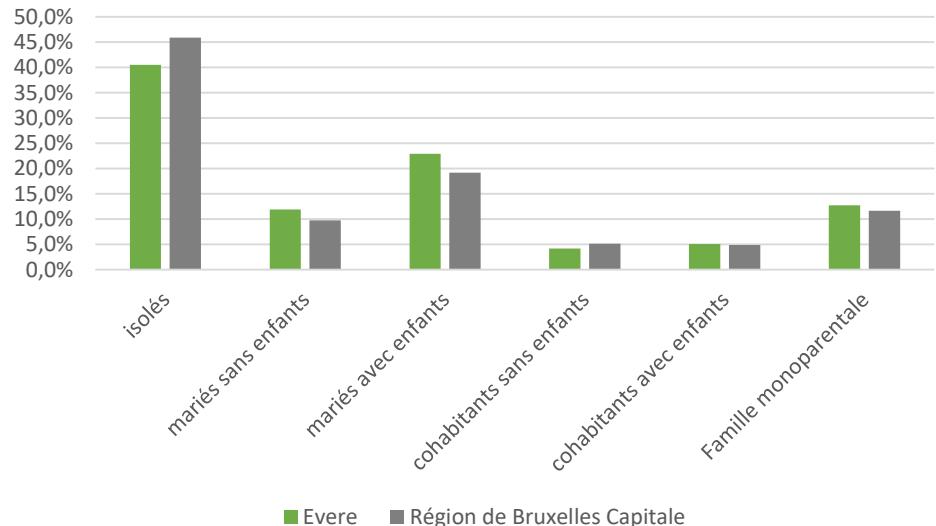
Aantal Indiërs per wijk op 01/01/2013 (bron BISA demografische barometer 2014 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Veel alleenstaande ouders

Het aantal eenoudergezinnen met minstens 1 kind jonger dan 25 jaar ten laste ligt in alle ZSH's hoger dan de Everse en gewestelijke gemiddelden.

- Het aandeel van de gezinnen die bestaan uit één persoon bedraagt 40,5 % tegen 46 % gemiddeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor gemiddeld 90 % van deze gezinnen gaat het om een alleenstaande moeder met kind.
- Bijna 30 % van de inwoners van Evere leven in een gezinsstructuur van het type 'koppel met kinderen' en het aandeel eenoudergezinnen is er groter dan in heel het Gewest.
- Evere telt ook een beetje meer koppels zonder kinderen dan in de rest van het Gewest.

Aandeel van de verschillende soorten huishoudens in Evere en BHG (2019)

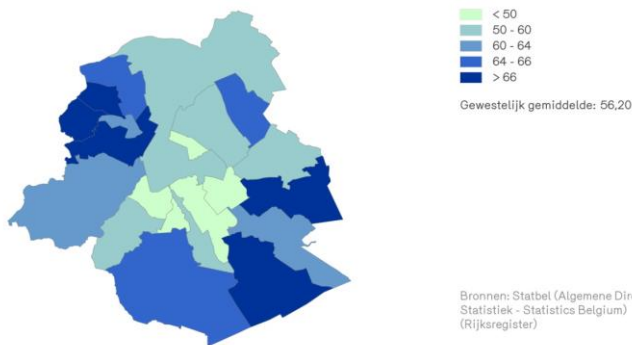
Moeilijke inschakeling op de arbeidsmarkt

Het gemiddelde werkloosheidscijfer van de gemeente bedraagt 20,9 %, dit cijfer ligt lichtjes onder het gewestelijk gemiddelde (22,67 %), maar komt stilaan in de buurt.

In Laag Evere ligt het werkloosheidscijfer ruimschoots boven de Everse en Brusselse gemiddelden.

Ook het aantal leefloners is toegenomen, veel sneller dan het totale bevolkingsaantal. De komst van personen met een bescheiden inkomen en/of in een precare situatie en het grote aantal sociale woningen op het grondgebied helpen dit fenomeen te verklaren.

Economische afhankelijkheidsratio 2019 (%)

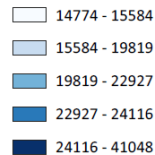

Bronnen: Statbel (Algemene Directie
Statistiek - Statistics Belgium)
(Rijksregister)

Monitoring des Quartiers - IBSA ©
Brussels Urban 11

Légende - Legende

Revenu médian (en euros)
Mediaan inkomen (in euros)

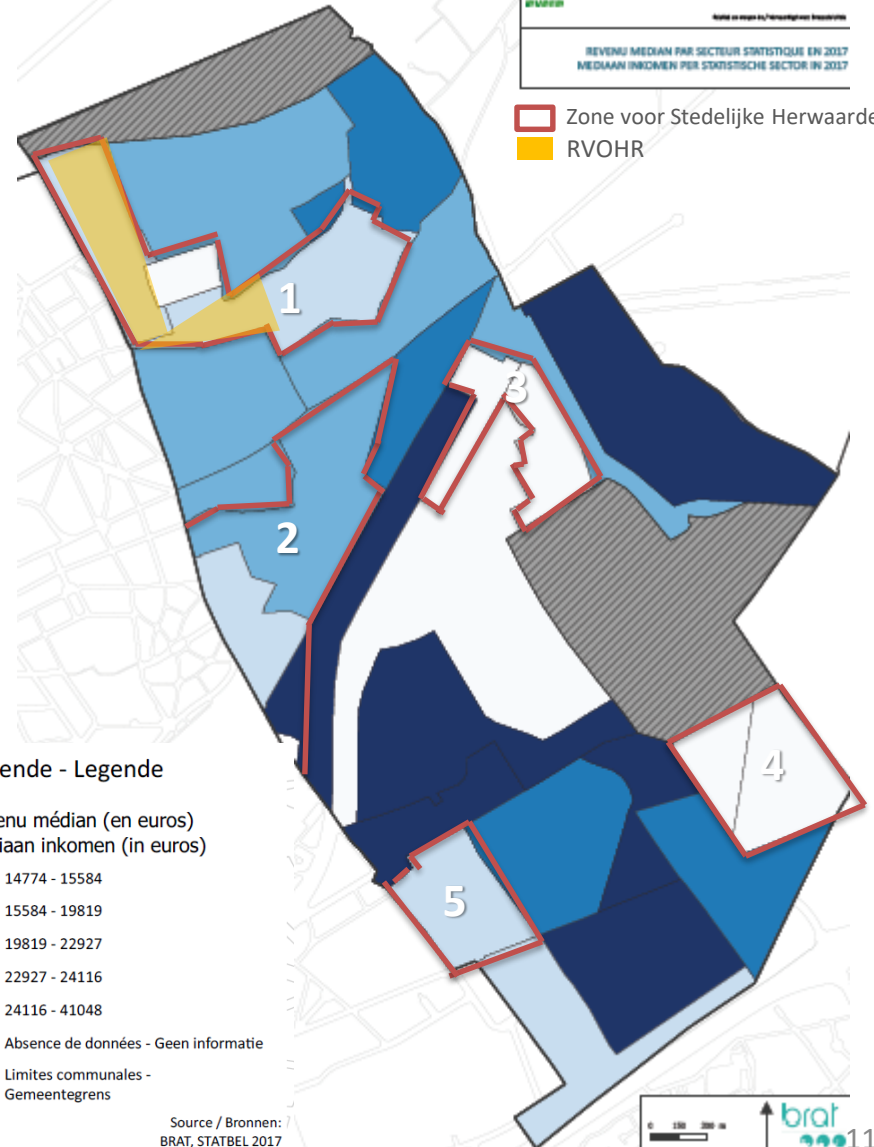

Absence de données - Geen informatie
Limites communales - Gemeentegrens

Source / Bronnen:
BRAT, STATBEL 2017

Zone voor Stedelijke Herwaardering 2020
RVOHR

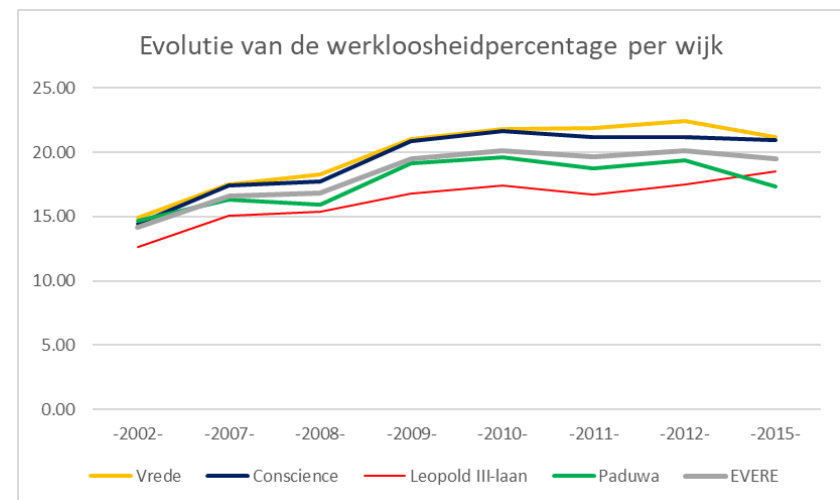
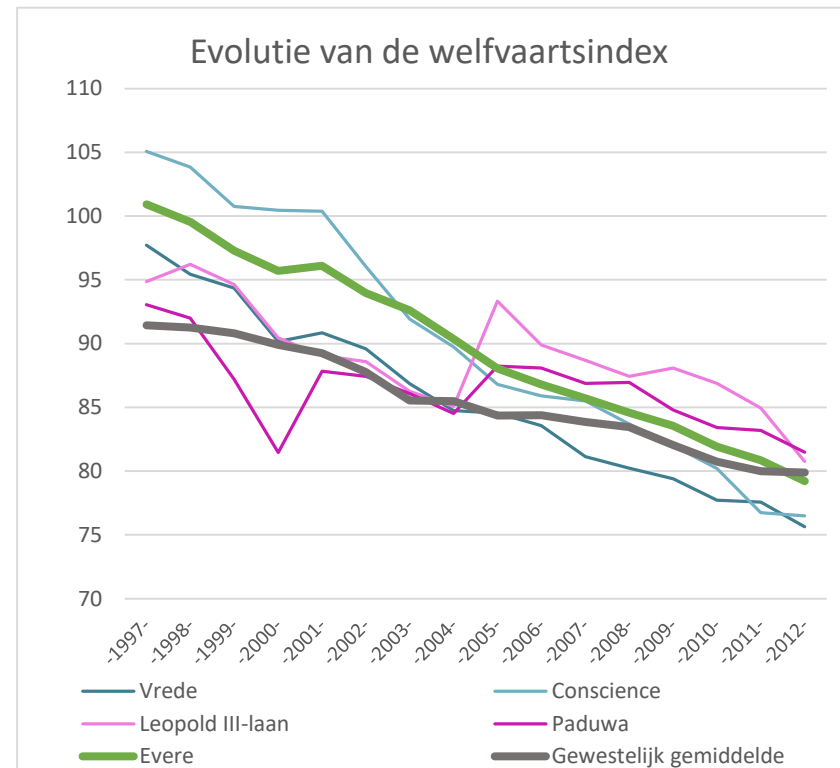
Meer kansarmoede dan in de rest van de gemeente

Evere is verarmd sinds het einde van de jaren 90 met opmerkelijke verschillen per wijk >> algemene kansarmoede van de inwoners.

Deze kansarmoede is nog duidelijker in de ZSH's, in het bijzonder in Laag Evere, met:

- de hoogste werkloosheidscijfers van de gemeente (tot 52 % van de beroepsbevolking - sociale woonwijken);
- een aandeel vrouwen dat duidelijk hoger ligt dan het Brussels gemiddelde en tot het hoogste van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behoort (in 2018, 54,23 % tegen 47,88 % voor het Gewest);
- een aandeel jongeren onder de 25 jaar dat hoger ligt dan het Brussels gemiddelde en tot het hoogste van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behoort (in 2018, 11,56 % tegen 9,95 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Een twintigtal vrijwilligers helpen met de verdeling van **voedselpakketten**. De vraag in september 2019 bedroeg ongeveer 700 pakketten, terwijl vandaag de vraag is gestegen tot 850 pakketten per maand.

Samengevat: een bevolking met een profiel dat wordt gekenmerkt door een algemene kansarmoede van de inwoners in vergelijking met de rest van de gemeente, in het bijzonder in Laag Evere

De wijken van Laag Evere zijn van oudsher het dichtst bevolkt.

- **De toename van de gezinsgrootte houdt verband met:**

- a) de vestiging van gezinnen met kinderen >> stijging van de leeftijdsgroep 0-20-jarigen, in het bijzonder van het aandeel kinderen van 0 tot 5 jaar >> **De structuur van de gezinnen:** 30 % van de inwoners van Evere leven in een gezinsstructuur van het type 'koppel met kinderen'; het aandeel eenoudergezinnen is er groter dan in heel het Gewest; een bevolking met heel veel alleenstaande ouders.
- b) de komst van personen met een bescheiden inkomen en/of in een preciaire situatie >> een bevolking die kwetsbaarder is dan het gemeentelijk gemiddelde op het vlak van het inkomen, in het bijzonder in de sectoren met sociale huisvesting.

- **Het BISA verwacht dat de bevolkingsgroei zich tussen 2016 en 2025 zal voortzetten en het aantal inwoners 45 711 zal bedragen in 2025, dit is 9,4 % meer inwoners dan in 2019 (of een stijging met ongeveer 4000 inwoners) en 40 % meer inwoners dan in 2004 (dit is een bevolkingsgroei van 40 % in 20 jaar).**

	0-2 jaar	3-5 jaar	6-11 jaar	12-17 jaar	18-64 jaar	+ 65 jaar	TOTAAL
2019	1.813	1.821	3.420	2.819	25.237	6.653	41.763
2025	2.346	2.276	3.904	3.989	26.514	6.687	45.711
# 2019-2025	533 (+29%)	455 (+25%)	484 (+14%)	1165 (+41%)	1277 (+5%)	34 (+1%)	3948 (9%)

Bevolkingsvoorzicht 2019-2025 per leeftijdscategorie (bron bevolkingsvoorzichten - BISA + berekeningen BRAT)

De buitenlandse bevolking is sneller gegroeid dan het gemiddelde van de bevolking in de gemeente: +89 % groei van het aantal buitenlanders tussen 2004 en 2016 tegen 21 % groei van de totale bevolking.

Bevolking met meer moeilijkheden op de arbeidsmarkt:

- hoge werkloosheidscijfers. In Laag Evere registreren we de hoogste werkloosheidscijfers van de gemeente (tot 52 % van de beroepsbevolking);
- groot aantal inactieven onder de bevolking op beroepsactieve leeftijd (veel huisvrouwen en -mannen);
- laaggeschoolde plaatselijke arbeidskrachten.

Buurtvoorzieningen en - winkels

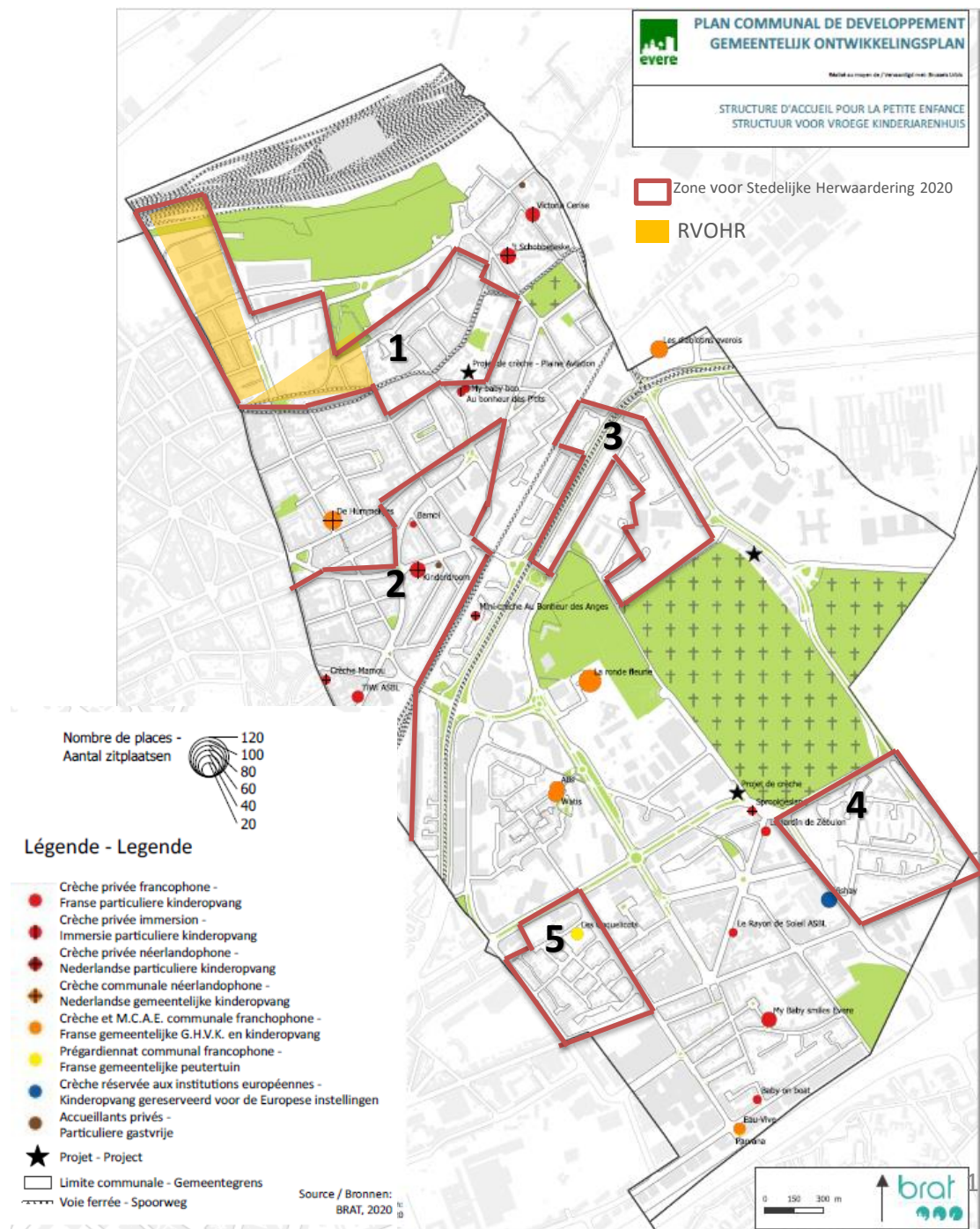
Kinderopvang

Groot aanbod op gemeentelijk niveau...

- In 2018 telde Evere 28 kinderopvangvoorziening en op zijn grondgebied. In totaal 870 plaatsen, namelijk een plaats voor 0,44 kinderen van 0 tot 3 jaar (2017) > het gewestelijk gemiddelde bedraagt een plaats voor 0,37 kinderen.

- 8 gemeentelijke structuren

➤ **Goed gerangschikte gemeente op gewestelijk niveau**

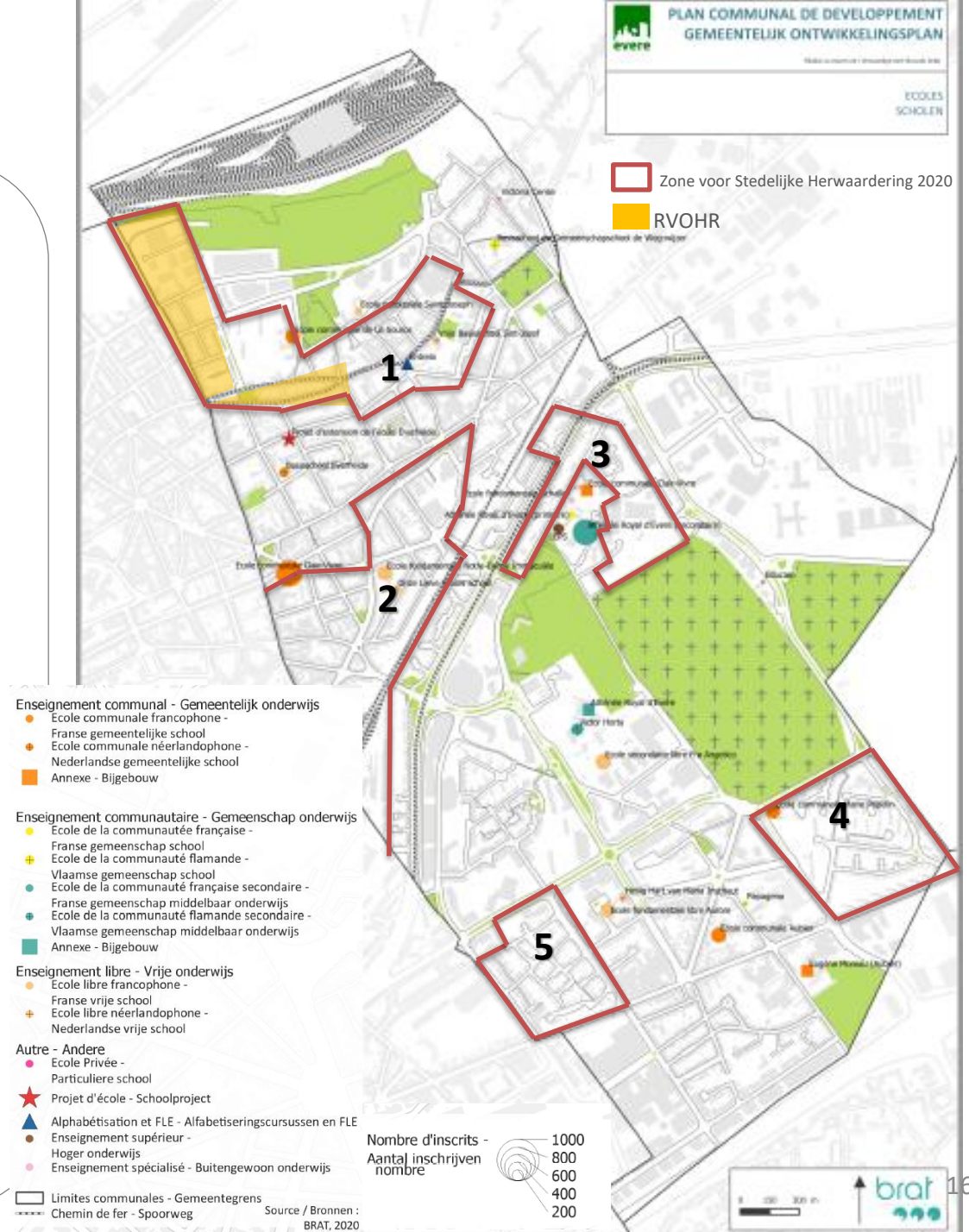
Opvoeding

In 2019 wonen meer dan 8000 schoolgaande kinderen in Evere: 23 % gaat naar de kleuterschool, 42 % naar de lagere school en 35 % naar het middelbaar onderwijs. Evere telt 16 onderwijsinstellingen, waaronder:

- 13 basisscholen (8 Franstalige en 5 Nederlandstalige);
- 3 middelbare scholen (2 Franstalige en 1 Nederlandstalige);
- 2 opleidingscentra voor volwassenen of voor alternerend leren.

Aanbod basisonderwijs voldoende op gemeentelijk niveau...

- 1,02 plaatsen per kind in het basisonderwijs;
- 0,41 plaatsen per kind in het middelbaar onderwijs (tegenover 1,18 als gewestelijk gemiddelde).

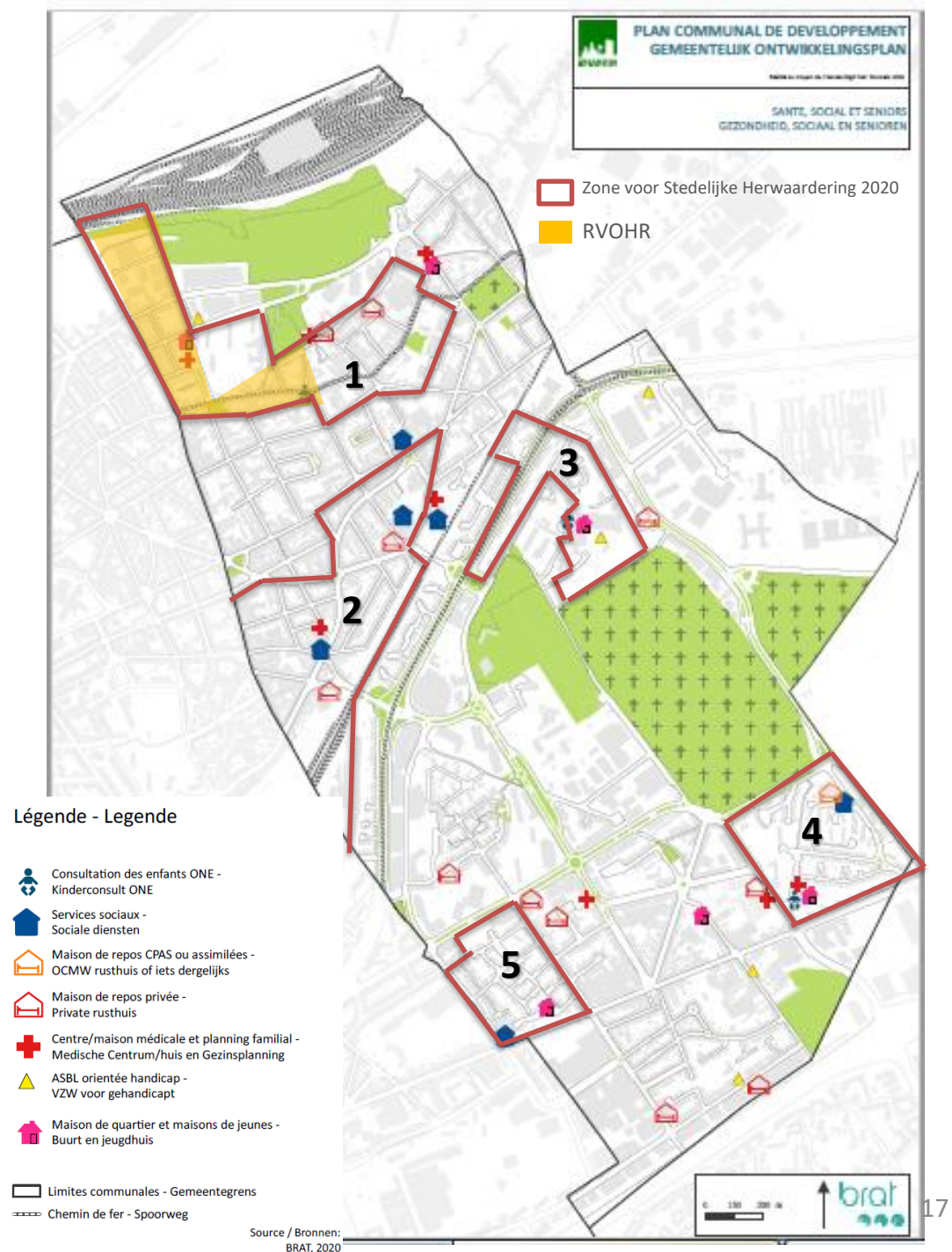
Sociale voorzieningen en gezondheidsvoorzieningen

Aanbod dat beantwoordt aan de behoeften op gemeentelijk niveau...

Heel groot aanbod aan woonzorgcentra:
11 woonzorgcentra met ongeveer 1300 bedden (2015)

Gevarieerd aanbod aan sociale ondersteuning:
OCMW, Sociaal Huis, Sociale Actie, buurthuizen, Jobhuis ...

Minder uitgebreid aanbod aan gezondheidsvoorzieningen (6 gezondheidshuizen/-centra, centrum voor gezinsplanning en 3 centra voor ONE-raadplegingen. Daarnaast vinden we in de gemeente een dertigtal vrije beroepen met een praktijk, onder wie ongeveer twintig artsen (ongeacht hun vakgebied).

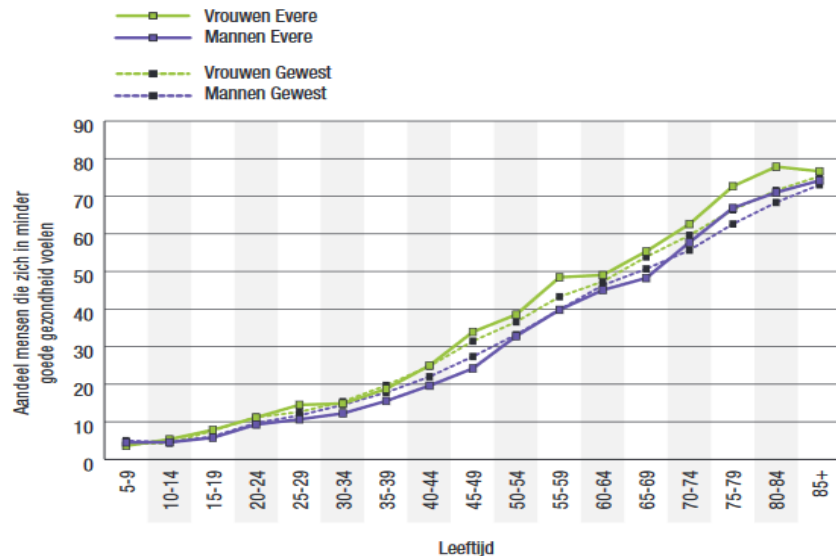
Gepercipieerde gezondheid

Toch percipiëren inwoners hun gezondheid steeds minder als positief. De bevolking vindt moeilijk een huisarts in Evere.

In het algemeen beschouwen Everenaars zich als minder gezond dan de gemiddelde inwoners van het Gewest. Aangezien dit gegeven dateert van 2001, kunnen we ervan uitgaan dat dit de laatste 20 jaar er niet beter op is geworden rekening houdend met de stagnerende levensverwachting, de stijging van het aandeel zeer oude inwoners en de verarming van de gemeente.

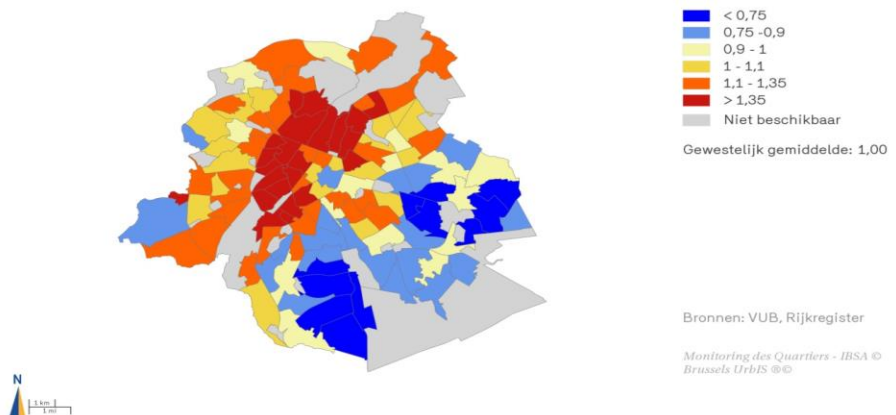
Voorbeeld: het aantal aanvragen om maaltijden aan huis te leveren (beheerd door 2 verenigingen met +/- 20 vrijwilligers) is gestegen van 700 naar 850 maaltijden per maand sinds 2019 >> ook rekening houdend met de COVID-19-gezondheids crisis. Ongeveer 200 gezinnen hebben deze hulp nodig. Deze organisaties werken evenwel in een ruimte die niet voldoet qua grootte, inrichting en toegankelijkheid van hun lokalen.

Inschatting van de eigen gezondheid in Evere en het Brussels Gewest, naar leeftijd en geslacht.

Bron: Algemene socio-economische enquête 2001, berekeningen Patrick Deboosere (VUB Interface Demography).

Gestandaardiseerde index van de zelfgerapporteerde gezondheid 2001

OCMW van Evere - voor de meest kwetsbare personen

Financiële steun van het OCMW in 2018: 2535 personen hebben ondersteuning gekregen, hetzij rechtstreeks, hetzij door facturen ten laste te nemen:

- de vrouwen zijn in de meerderheid met 60 %;
- 84 % van de herverdelingsuitgaven stemt overeen met het leefloon en 9 % met het equivalent leefloon, de andere tussenkomsten vertegenwoordigen dan weer 7 % van de uitgaven;
- Jongeren van minder dan 26 jaar maken 30 % van de ondersteunde personen uit.

Het leefloon en het equivalent leefloon zijn de twee belangrijkste financiële steunmaatregelen die door het OCMW worden toegekend.

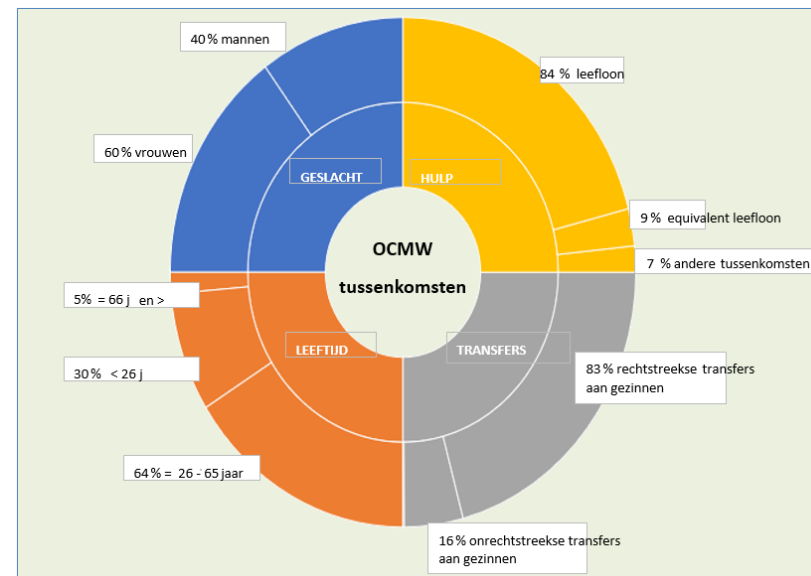
- leefloon: in toepassing van de wet van 26 mei 2002
- equivalent leefloon: in toepassing van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Leefloon	1365	1386	1452	1588	1715	1867	1358
Equivalent leefloon	307	247	204	226	234	235	147

Ondersteuning op het vlak van gezondheid:

In 2005 heeft het OCMW van Evere de medische kaart en farmaceutische kaart ingevoerd.

De medische kaart (MK) maakt het mogelijk een huisarts naar keuze gratis te raadplegen (met een limiet van 450 euro voor de terugbetaling). Met de **farmaceutische kaart (FK)** zijn bepaalde geneesmiddelen verkrijgbaar in de apotheken van Evere (voor een maximumbedrag van 25 euro per maand).

*Officiële cijfers op 31/07/2018 voor het leefloon en op 31/05/2018 voor het equivalent leefloon

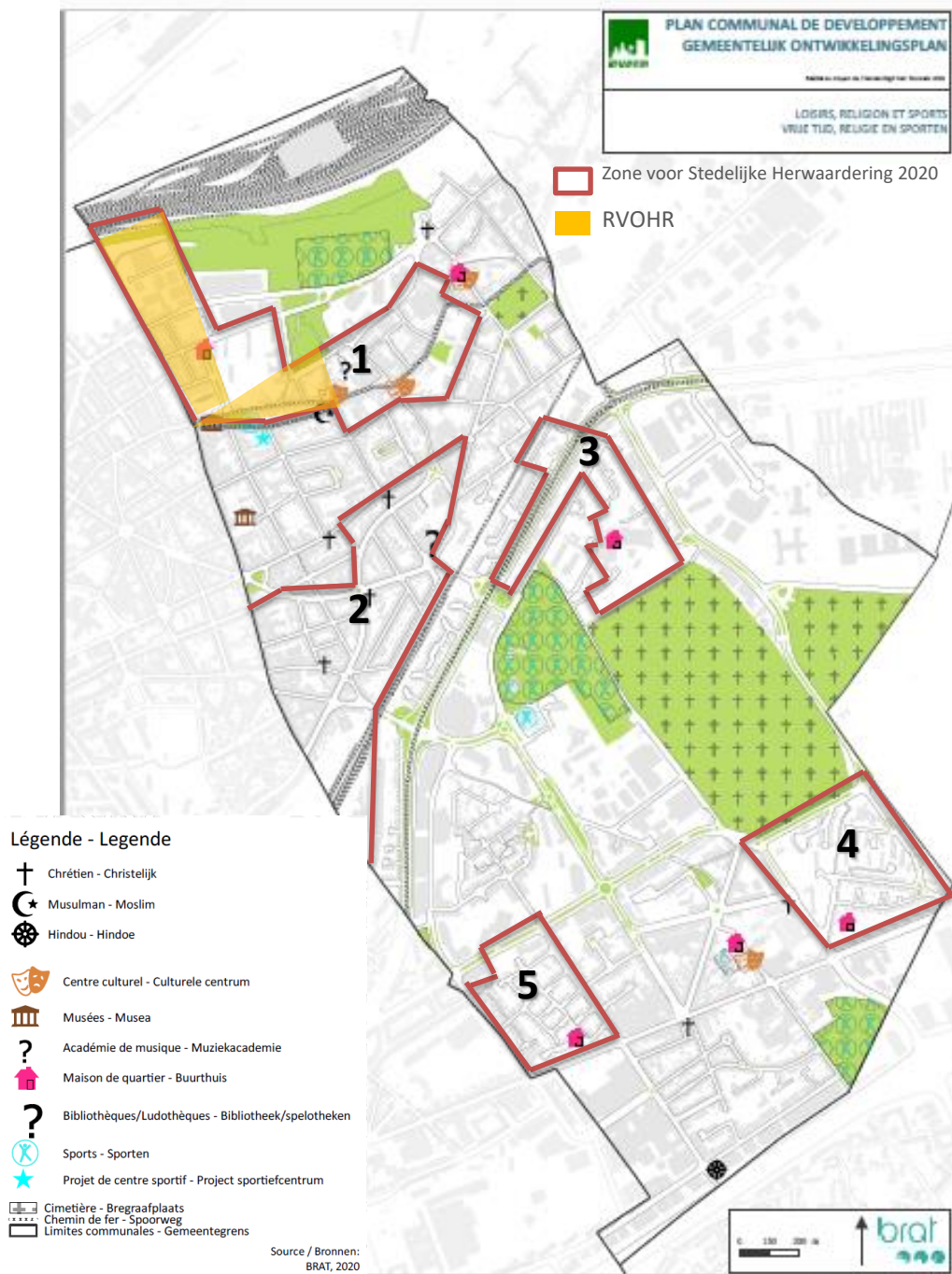
	2015	2016	2017	2018
Aantal uitgereikte MK	2989	3083	3108	3216
Aantal begunstigden van MK	5474	5635	5788	6065
	2015	2016	2017	2018
Aantal uitgereikte FK	2784	2898	2940	3043
Aantal begunstigden	5116	5304	5439	5723

Vrije tijd en cultuur

Groot en gediversifieerd aanbod op gemeentelijk niveau...

- Sportcomplexen;
- Culturele centra;
- Muziekacademie;
- Bibliotheken en speltheek;
- Buurthuizen;
- Jeugdhuizen;
- Jeugdactiviteiten (20 speelpleinen, buitenschoolse activiteiten, speelpleinwerking, stages ...);
- Er zijn 7 jeugdbewegingen in de gemeente (scouts, Les Faucons Rouges, jeugdatelier) die ongeveer 300 ingeschreven jongeren tussen 6 en 17 jaar oud tellen.

Sommige sportterreinen/-infrastructuur zijn vrij oud. Hun onderhoud is een grote zorg voor de gemeente.

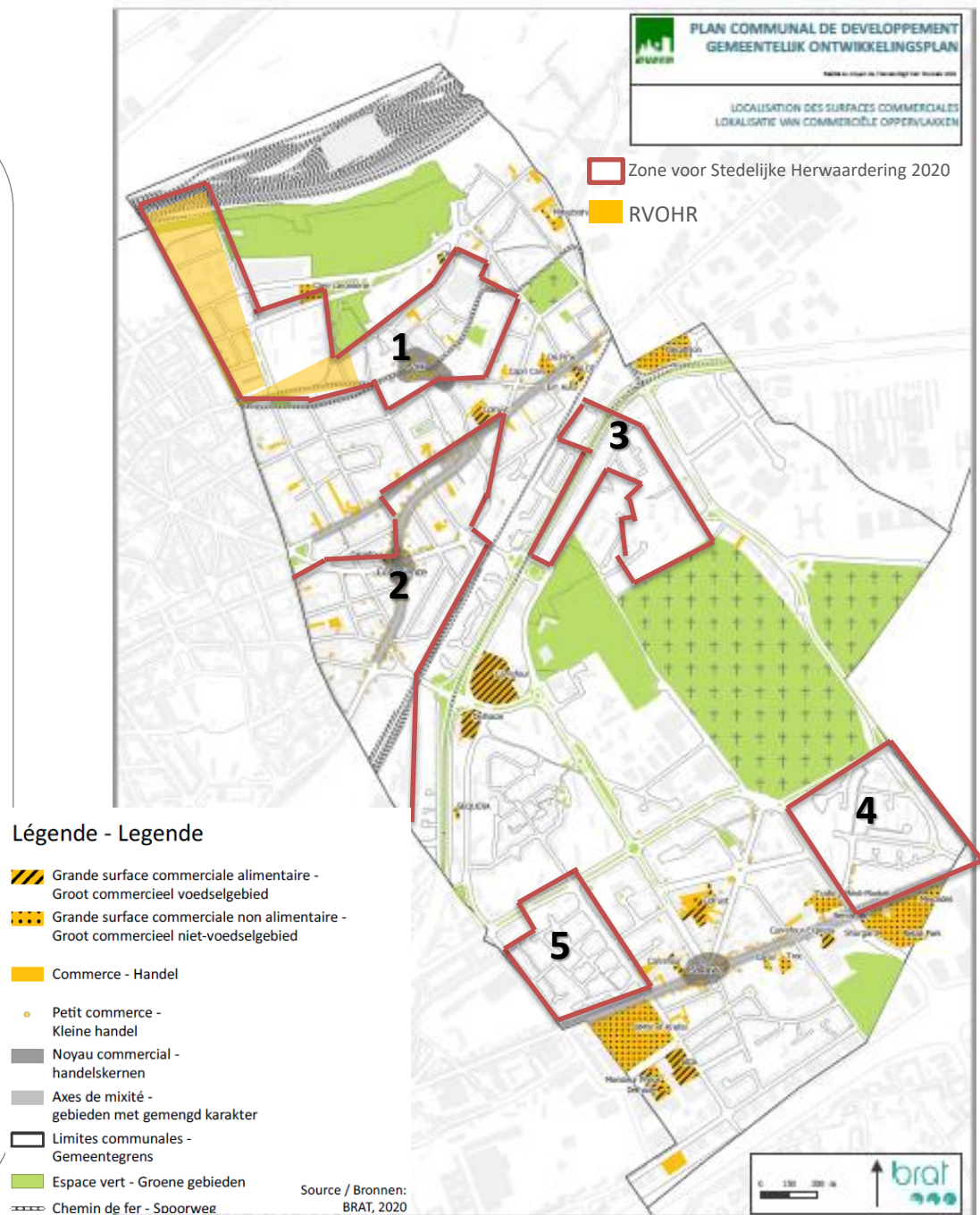
Handelszaken

Ongelijke toegankelijkheid tot buurtwinkels in de plaatselijke leefkernen

Evere telt vele buurtwinkels die vooral verspreid liggen in de drie handelskernen van de gemeente: rond het Vredeplein, de Consciencelaan en de Paduwaplaats. Deze kernen spelen een belangrijke rol als buurtcentrum, leefomgeving en plaats waarmee men zich kan identificeren.

In 2015 telde de gemeente Evere 291 handelszaken (296 in 1997), vooral uit de horeca-, voedings- en automobielsector en schoonheidsverzorging (met name in de buurt Leuven - Mommaerts - Kolonel Bourg).

Elders in Evere vinden we de grotere winkels (Decathlon Bordet enz.).

Mobiliteit

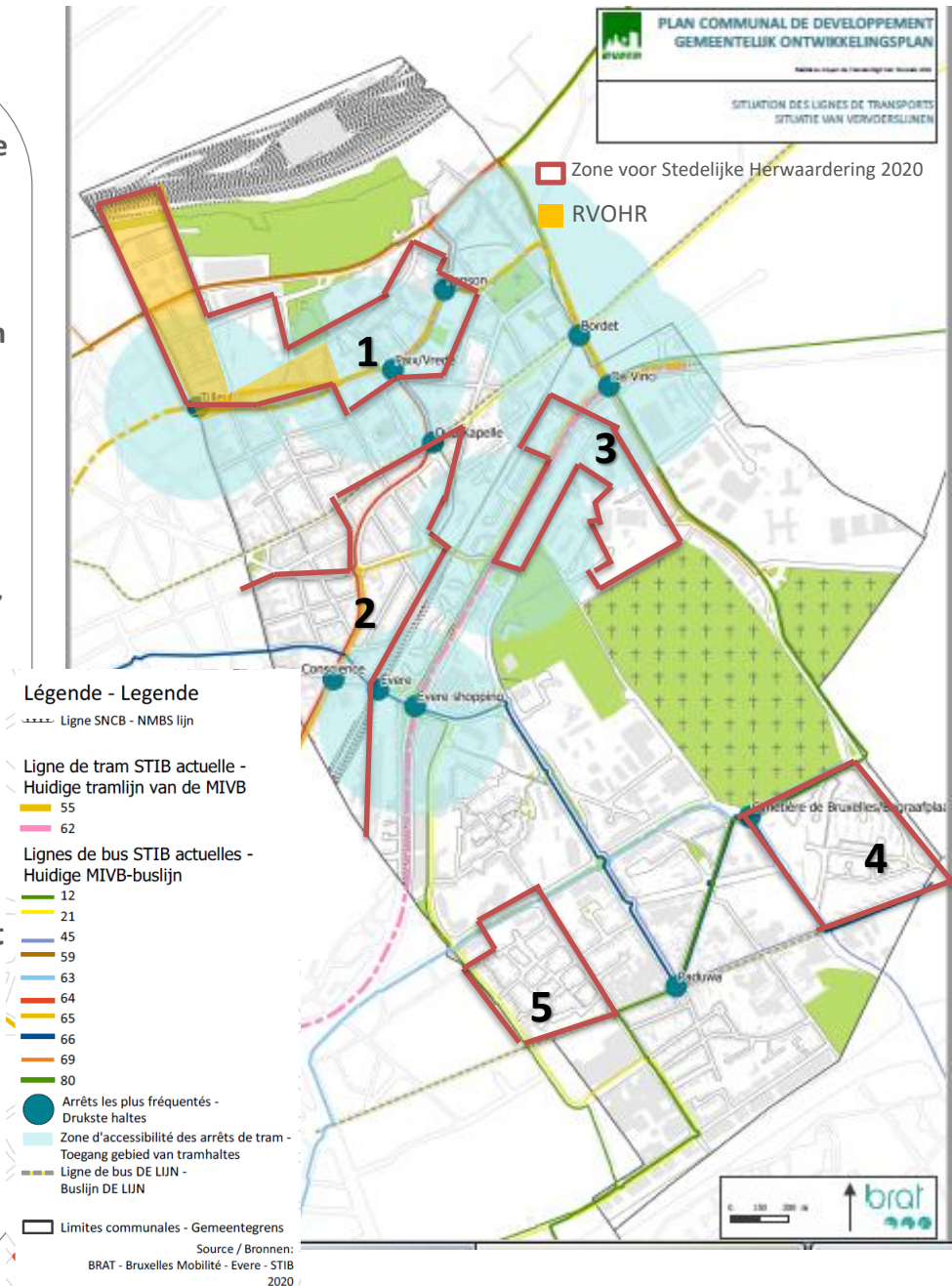
De belangrijkste zones met transitverkeer betreffen in hoofdzaak de hoofdassen die door Evere lopen: Léon Grosjeanlaan - Kolonel Bourgstraat in het zuiden en het noordelijk deel van de gemeente waar er minder zones 30 zijn, de wijken zijn er meer gemengd en open (en waar dus meer verkeer kan doorsijpelen) dan in Hoog Evere. Tijdens de spits zijn de wegen in dit deel van de gemeente dan ook regelmatig overvol.

Sectoren vrij gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer:

1. Laag Evere: tram 55
2. Zone Conscience: station Evere, tram 62, bus 45, 64 en 65
3. Zone Germinal (Everecity 1): station Bordet en trams 62 en 55, bus 66
4. Zone Zaventem /Cicero (Everecity 2): bus 12, 63
5. Zone Optimisme /Genèvestraat (Comensia): bus 12 en 21

De sociale sectoren zijn bovendien heel geschikt voor verplaatsingen te voet en beschikken over talrijke inrichtingen voor fietsers, waaronder het Fiets-GEN in het noorden en op de Leopold-as.

De gemeente heeft gereageerd op de oproep tot kandidaatstelling van het Gewest voor lokale mobiliteitscontracten (Good Move) in februari 2020. Het Gewest weigerde deze kandidaatstelling die betrekking had op de maas Leopold III (tussen de Leopold III-laan, de Genèvestraat, Leuvense en Bordet).

Het groene netwerk

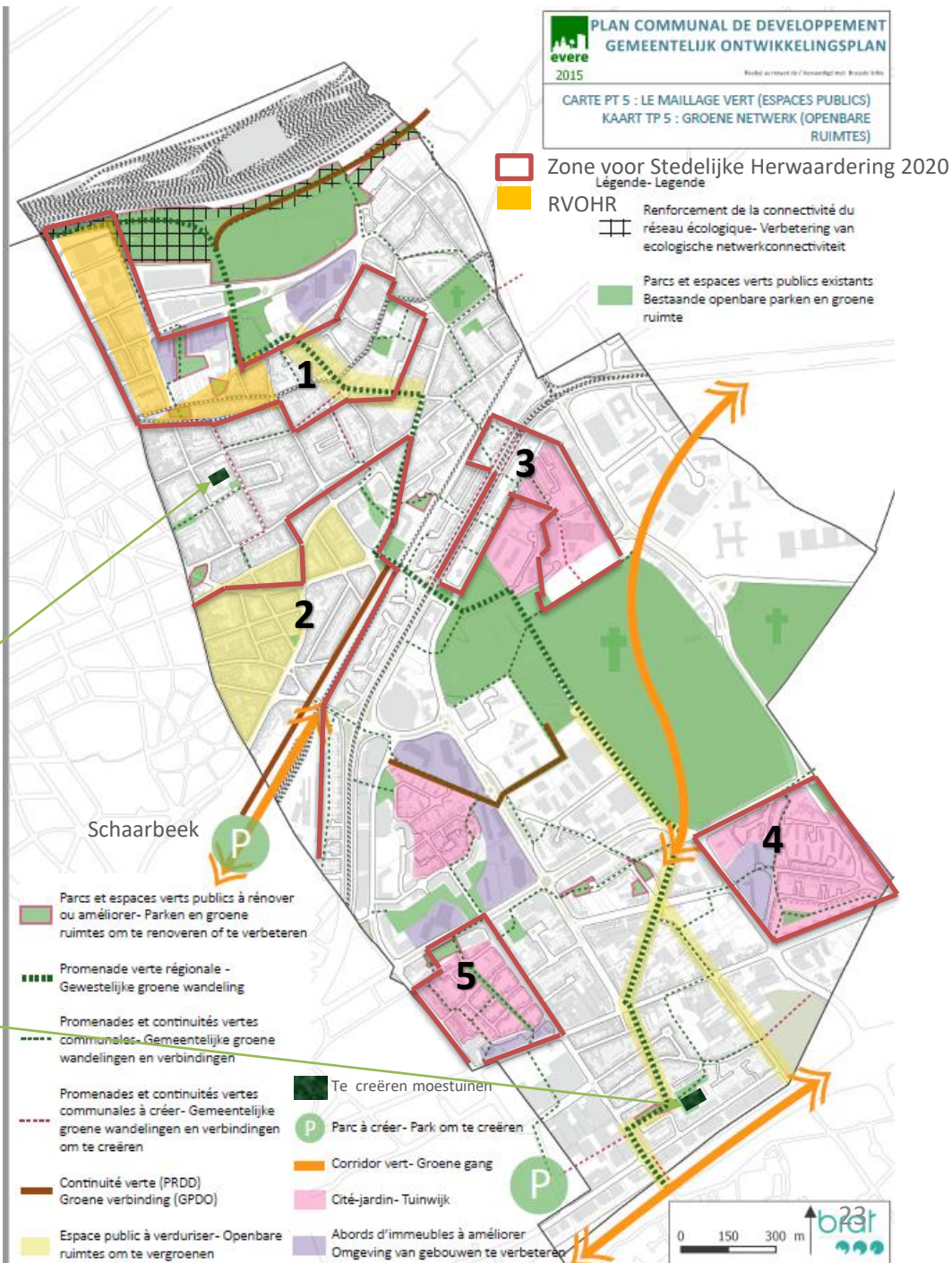
Het grondgebied van Evere beschikt over een betrekkelijk dicht groen netwerk en de gemeente moedigt een milieuvriendelijk beheer van haar groene ruimten aan. De drie belangrijkste zones zijn:

- het natuurreservaat het Moeraske in het noorden (beheerd door Leefmilieu Brussel);
- het kerkhof van Brussel in het centrum;
- de directe omgeving van de wijken Germinale en Ieder zijn Huis in het zuiden.

In de zone 1, in het noorden van Evere, zijn de terreinen dichtbebouwd en is er geen ruimte beschikbaar om meer te vergroenen, behalve kleine verbindingsgebieden die hoofdzakelijk bestaan uit binnenterreinen van huizenblokken, pleinen en vegetatiezones langs wegen, spoorwegen of trambanen.

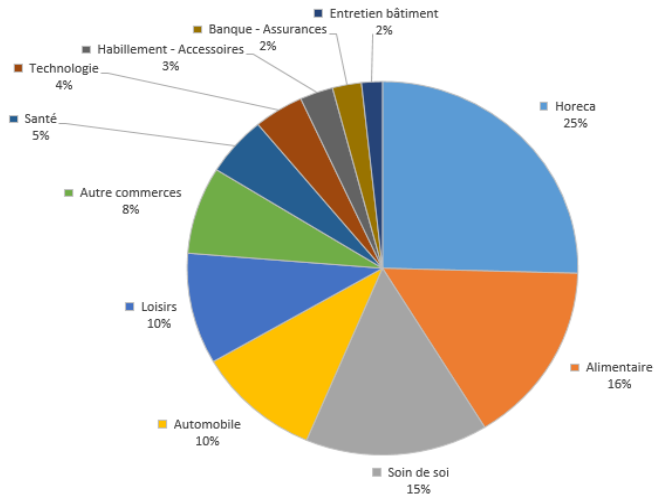
Voor het overige, probeert de gemeente moestuinen op te nemen in projecten die zich hiervoor lenen:

- het nieuwe Mandelapark voorziet in een tiental moestuinen;
- het project 'Buitenspel' (vergunning ingediend) omvat de vernieuwing van vier moestuinen op de speelplaats van de school Everheide;
- te verbeteren en nog te vergroenen groene ruimten in de zone 1.

Economische activiteiten

Vele gezonde ondernemingen en hun aantal stijgt voortdurend - Evere is belangrijke tewerkstellingspool (2015).

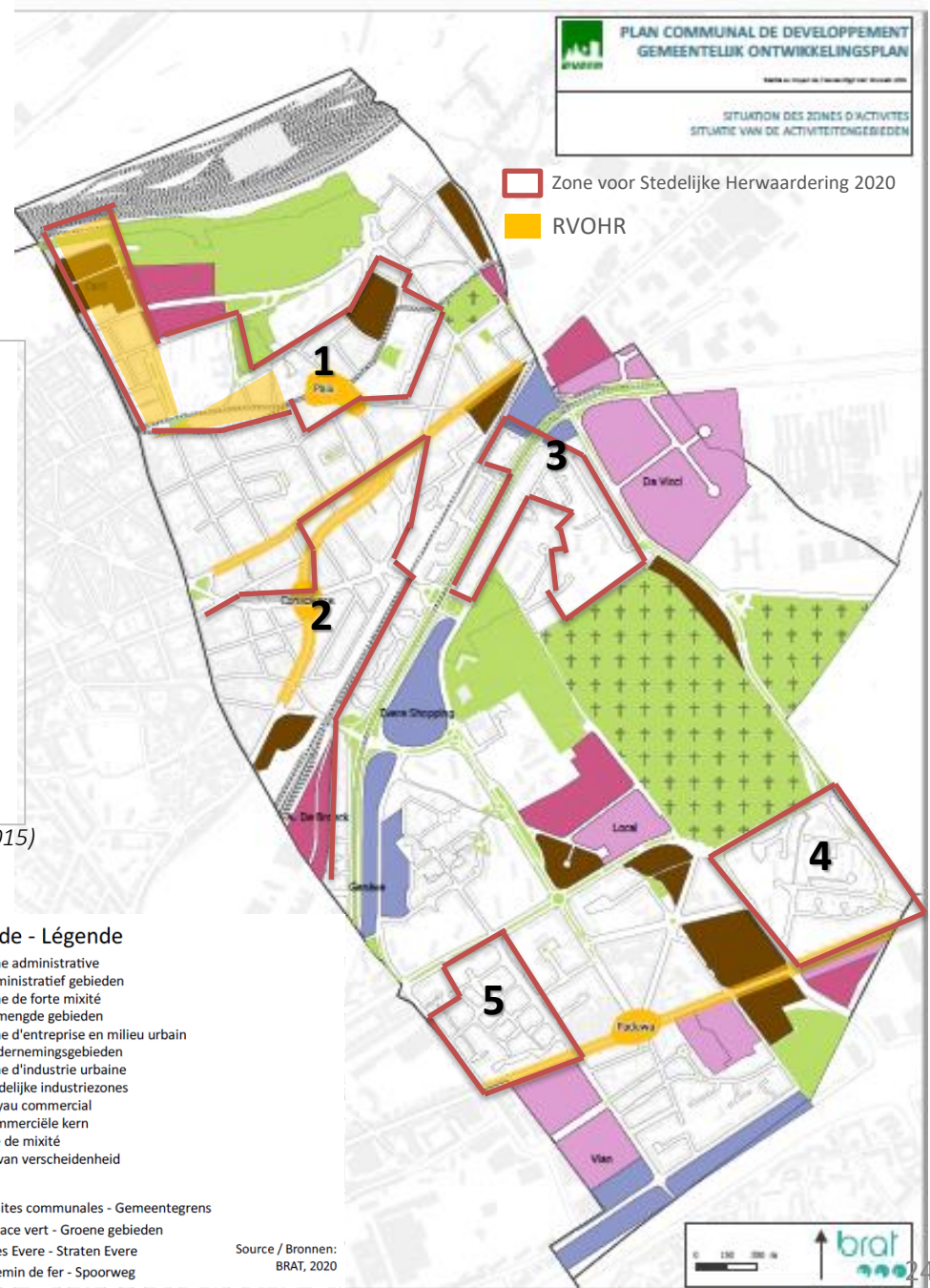
Aandeel van de handelsactiviteiten per type (Bron: gemeente Evere 2015)

De horecazaken bevinden zich voornamelijk in de wijk 'Conscience'. Voor het overige is er in de gemeente een gebrek aan kleinere speciaalzaken.

De impact op de lokale werkgelegenheid lijkt bijna onbestaande gezien het type van aangeboden werkgelegenheid.

Source / Bronnen:
BRAT, 2020

Samengevat: talrijke buurtvoorzieningen en -winkels maar de vraag stijgt met name in Laag Evere

De sociale actie wordt voornamelijk georganiseerd door het OCMW. Het Sociaal huis en de dienst Sociale actie van de gemeente Evere vallen ook onder het OCMW. De buurthuizen en de culturele centra **Everna en L'Entrela'** zijn eveneens werkzaam op het vlak van sociale samenhang. Het merendeel van deze voorzieningen bevinden zich in Oud Evere en in mindere mate in de wijk 'Paduwa' (OCMW-steunpunt, woonzorgcentrum Roger Decamps, buurthuizen).

Buiten het basisaanbod, blijft de toegang tot cultuur duur en exclusief. Er zijn weinig culturele operatoren aanwezig op het grondgebied behalve de culturele centra en de gemeente met haar evenementenprogramma.

Tot slot zijn er in de gemeente diensten die het dagelijks leven van zieken en/of ouderen vergemakkelijken en hun levenskwaliteit thuis verbeteren: maaltijdbezorging, huishoudhulp, gezinshulp, thuisverpleging, specifieke diensten voor het vervoer van zieken. Bovendien zijn er in de gemeente een aantal vzw's gevestigd die specifieke hulp bieden aan personen met een handicap. Deze organisaties werken evenwel vaak in een ruimte die niet voldoet qua grootte, inrichting en toegankelijkheid. Zeker nu de behoefte aan dergelijke hulp toeneemt als gevolg van de COVID-19-gezondheids crisis. **Inwoners beoordelen hun gezondheid steeds minder als positief.**

Het ecologisch netwerk en de biodiversiteit moeten beschermd en verder uitgebreid worden.

Veel sportinfrastructuur, maar de vraag neemt toe. In Oud Evere in het bijzonder is de bevolking armer geworden, ze is ook multicultureler geworden, wat gevolgen kan hebben voor het onderwijs. Naast de gewone schoolopvang **is het van essentieel belang om kinderen buitenschoolse activiteiten aan te bieden.**

Huisvesting en leefomgeving

Stijgend huisvestingsaanbod

Op 1 januari 2019 telde Evere 19 005 woningen, 60 % van de panden werden gebouwd na 1945. De meeste woningen in Evere, namelijk 67 % van de woningen in 2019, bevinden zich in appartementsgebouwen.

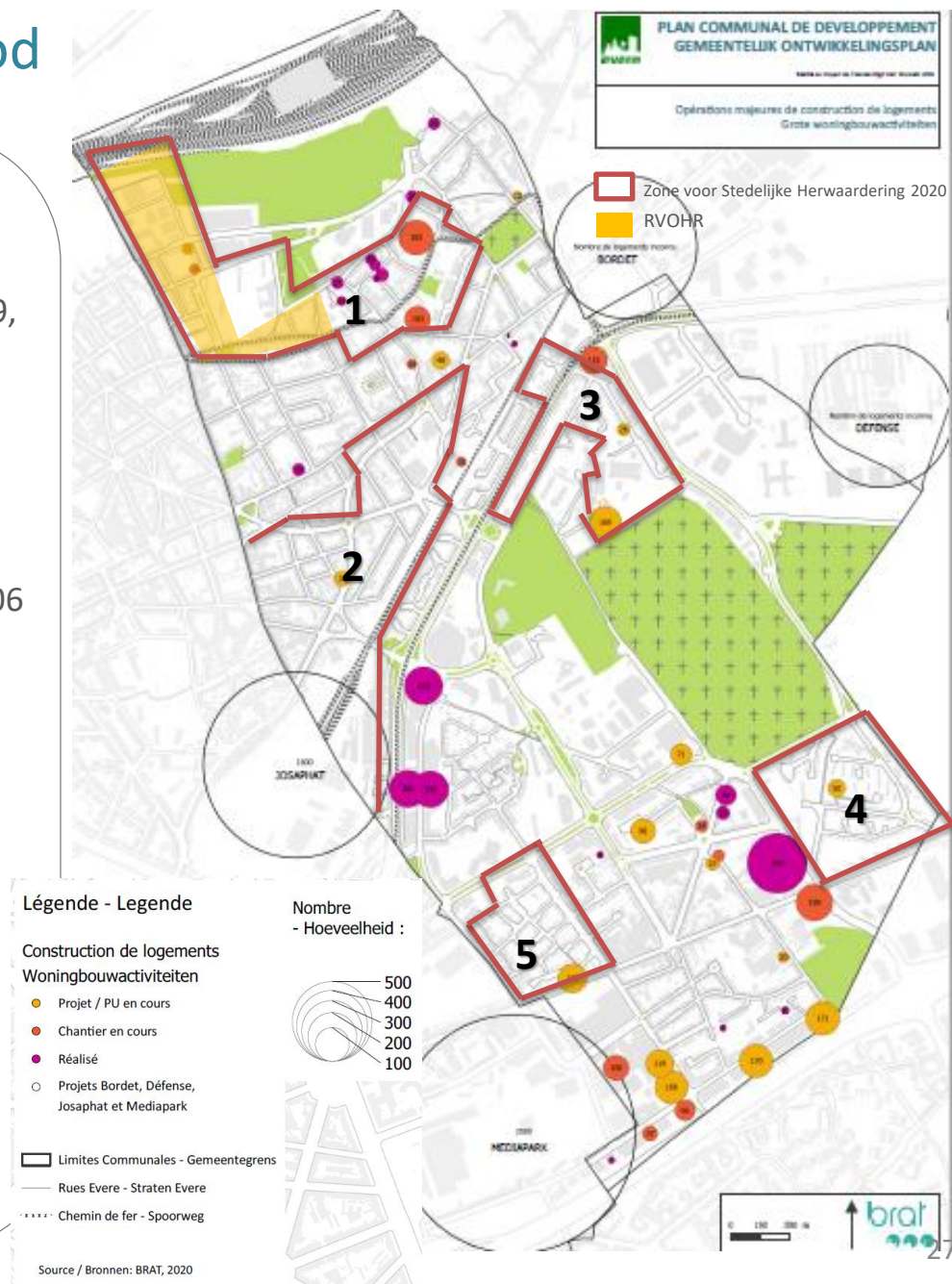
In 2019 was 12,3 % van de woningen in Evere een sociale woning of daarmee gelijkgesteld (tegen 7 % gemiddeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Lange wachtlijsten: voor Everecity staan 24 006 gezinnen op een wachtlijst en 42 805 voor Comensia.

	% Evere	% BHG
Studio	2%	6%
1 slaapkamer	22%	27%
2 slaapkamers	40%	40%
3 slaapkamers	27%	22%
4 slaapkamers en +	9%	5%

Kleinere woningen zijn ondervertegenwoordigd.

Via zijn Grondbedrijf beschikt het gemeentebestuur over 3 gemeentewoningen (geen sociale) voor personen met beperkte mobiliteit (PBM).

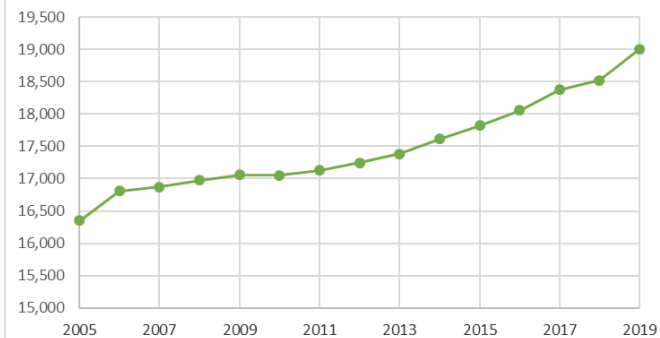
Stijgend huisvestingsaanbod

Demografische en stedelijke explosie op gemeentelijk niveau...

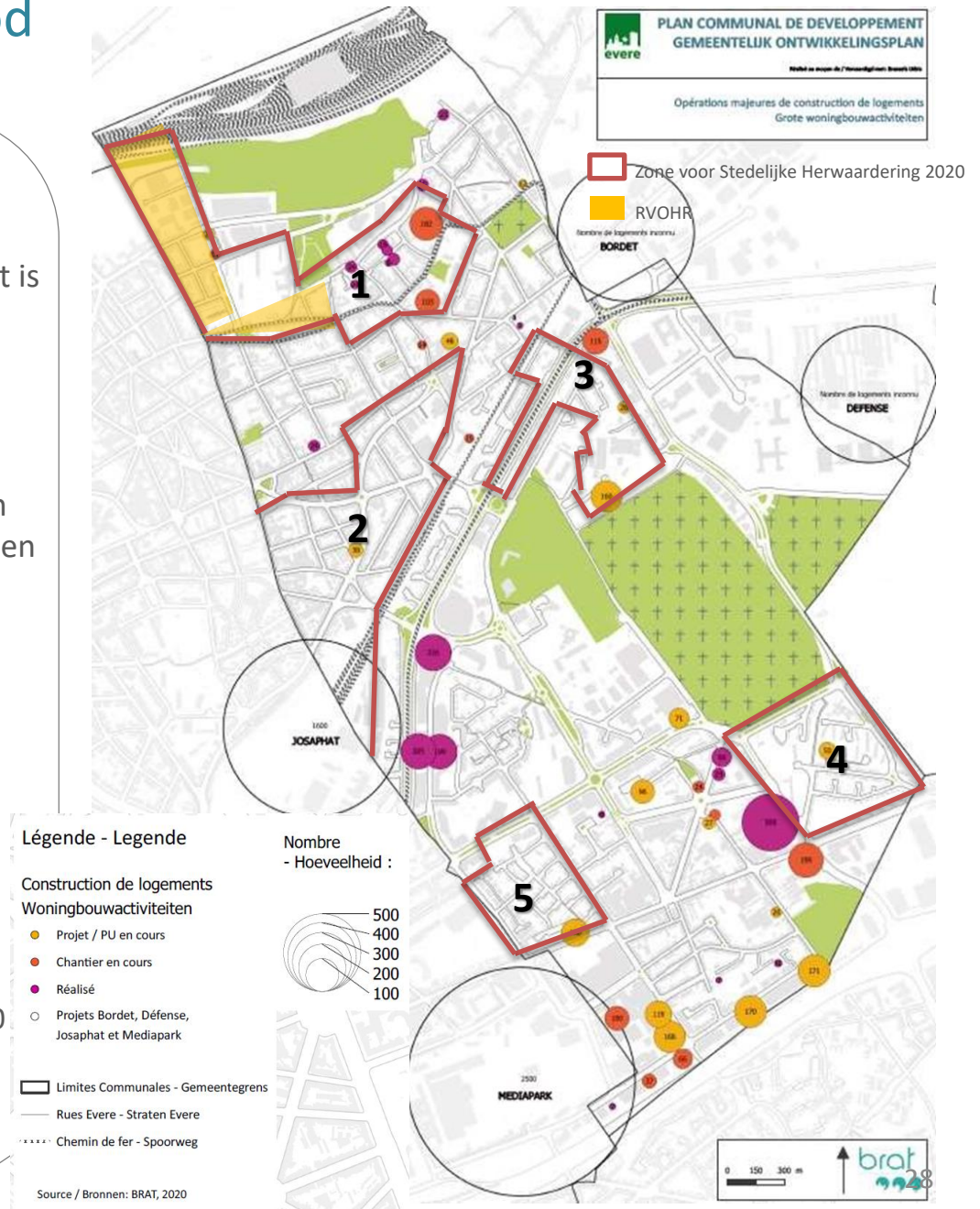
Meer dan 400 geplande nieuwe woningen zijn sociale of daarmee gelijkgestelde woningen, dit is 20 % van de bouwprojecten die momenteel gekend zijn in de gemeente (2500 woningen in aanbouw 2015-2020).

Daarnaast zullen gewestelijke projecten de gemeente en haar omgeving de komende jaren veranderen: Josaphat, Reyerszone (Mediapark en Parkway), Bordet en Defensie.

Evolutie van het aantal woningen in Evere

De Everse vastgoedmarkt is dynamisch. Sinds 2010 worden jaarlijks gemiddeld ongeveer zeventig eengezinswoningen en 300 appartementen verkocht.

Erfgoed

Een belangrijk 'groen' erfgoed en een aantal opmerkelijke monumenten

Drie belangrijke beschermde locaties:

1. Het Kerkhof van Brussel is op zich een opmerkelijk stukje erfgoed van de gemeente Evere. Deze groene ruimte alleen al vertegenwoordigt meer dan 10 % van de totale oppervlakte van de gemeente.

2. Het Moeraske, groen gebied met moeras dat zich uitstrekt over 14 ha in het noorden van de gemeenten Schaarbeek en Evere, werd als site beschermd (1995). 4,5 ha van het moeras zijn eveneens beschermd als natuurreservaat.

3. De oude Molen van Evere en zijn tuinen waarin vandaag het Brussels Museum van de Molen en de Voeding (BMMV) is gehuisvest. Deze site is beschermd sinds 1990. Behalve deze 3 beschermde locaties, werden ook andere monumenten beschermd:

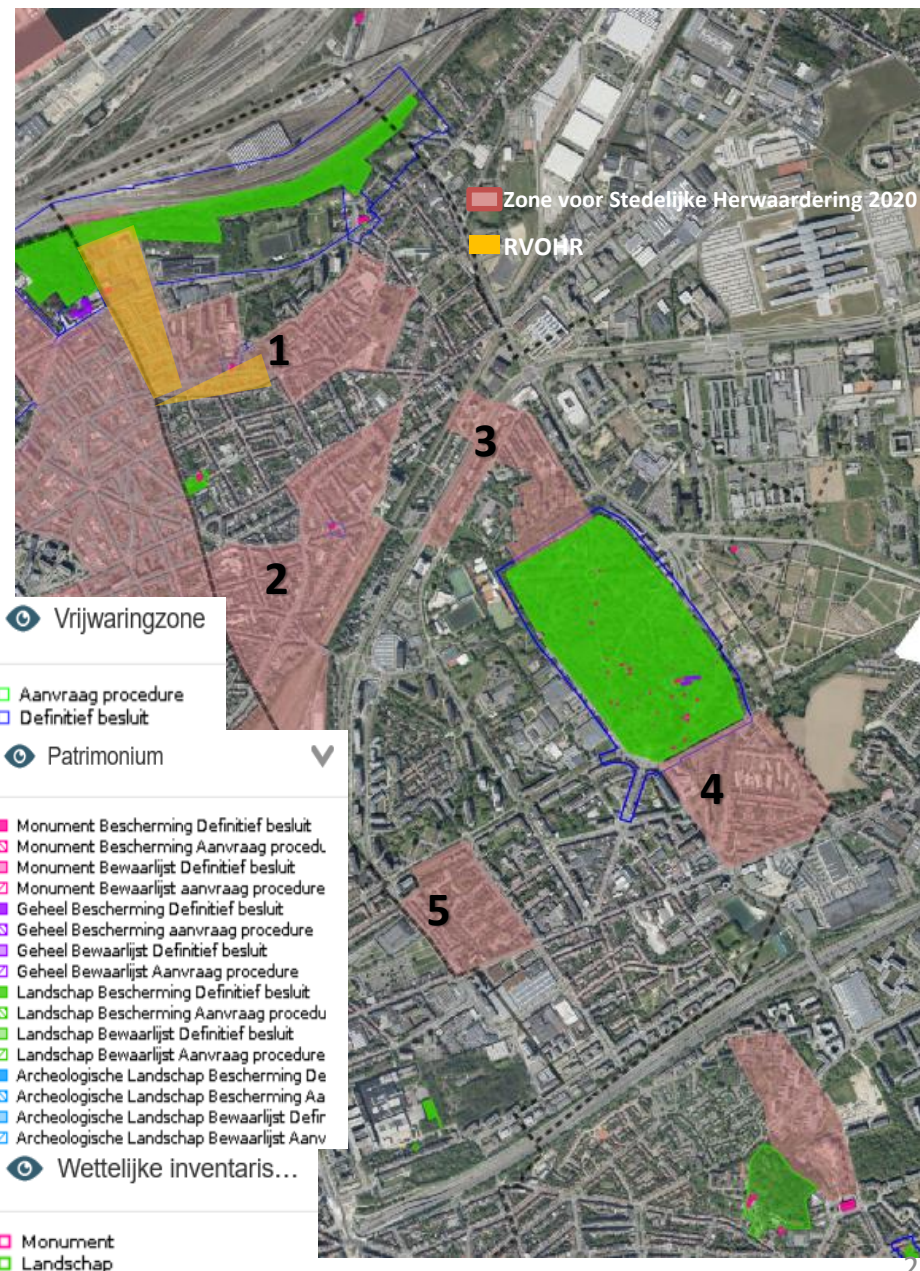
Sint-Vincentiuskerk, het aangrenzende plein is beschermd als vrijwaringszone. Ook de **Dikke Linde** met wijd blad op het plein is beschermd.

't Hoevetje in de Marnestraat is een oud huis uit de 17e eeuw dat volledig werd gerenoveerd in de jaren 60. Het wordt verhuurd voor de organisatie van evenementen.

Muurschildering 'RGT-Risques de guerre' in de Walckiersstraat (cf. beeld hieronder) is beschermd sinds 2004 en beschikt over een kleine vrijwaringszone.

Het gebouw op de kruising van de Vanden Bosschestraat en de Onze Lieve Vrouwelaan is beschermd en het kruispunt er net voor is ingeschreven in beschermd gebied.

Naast deze beschermde monumenten en gebieden, beschikt Evere over twee gebieden die werden opgenomen in de inventaris: het Doolegtpark en het park van Evere en het sportcomplex.

Samengevat: huisvesting en leefomgeving gekenmerkt door een demografische en stedelijke explosie op gemeentelijk niveau

Hoewel Evere verhoudingsgewijs over veel sociale woningen beschikt in vergelijking met de gewestelijke gemiddelden, blijft het aanbod toch nog onvoldoende in verhouding tot de vraag. De lange wachtlijsten bevestigen deze vaststelling: **alleen al voor Everecity staan 24 006 gezinnen op de wachtlijst, voor Comensia zijn dat er 42 805** (Bron: BGHM, info verzameld in maart 2020).

Twee sociale huisvestingsmaatschappijen beheren de sociale woningen (BGHM):

- Everecity (dat Germinal en Ieder Zijn Huis groepeert) beheert 1871 woningen;
- Comensia: ontstaan uit het samengaan van 'Le Home Familiale Bruxellois' en Assam-Sorelo (sinds september 2015) beheert 322 woningen.

Het bestand sociale en daarmee gelijkgestelde woningen bestaat hoofdzakelijk uit woningen met 2 of 3 kamers. Het aandeel grote woningen is groter in Evere dan gemiddeld in het Gewest. **Kleinere woningen zijn daarentegen ondervertegenwoordigd.** In de meeste woonzorgcentra zijn er nagenoeg geen wachtlijsten meer.

	% Evere	% BHG
Studio	2%	6%
1 slaapkamer	22%	27%
2 slaapkamers	40%	40%
3 slaapkamers	27%	22%
4 slaapkamers en +	9%	5%

Type sociale woningen (Bron: BGHM.brussels - 2018)

Evere is dus een gemeente in volle transformatie waarvan het residentiële karakter zich blijft doorzetten.

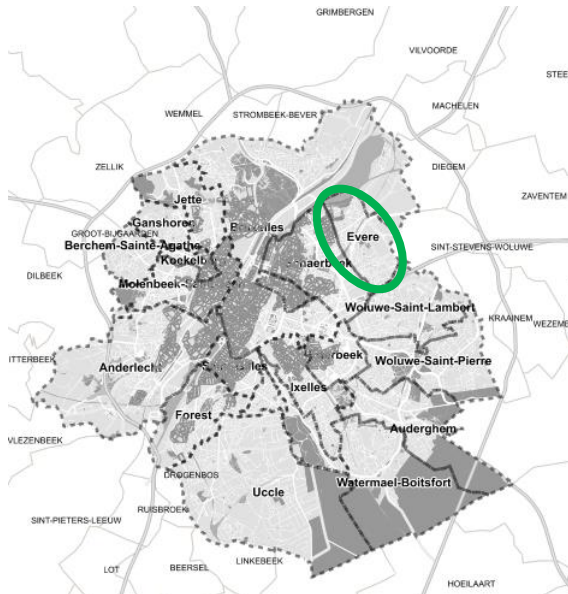
Evere is altijd al een 'groene' gemeente geweest: 1043 km² groene ruimten toegankelijk voor het publiek, wat overeenkomt met 21 % van het grondgebied van de gemeente Evere. Deze vaststelling moet echter genuanceerd worden, aangezien bijna 50 % van de voor het publiek toegankelijke groene ruimten begraaftplaatsen zijn.

Laag Evere is qua groene ruimte minderbedeeld dan Hoog Evere. Anderzijds heeft de wijk 'Conscience' een tekort aan groene ruimten die toegankelijk zijn voor het publiek.

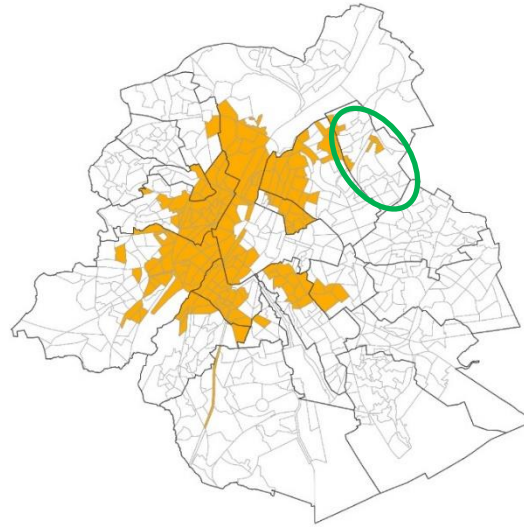
Deel 2 - Sectoren van Zone voor Stedelijke Herwaardering (ZSH) (en Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Renovatie (RVOHR))

Evolutie van de RVOHR naar de situatie van de ZSH2020

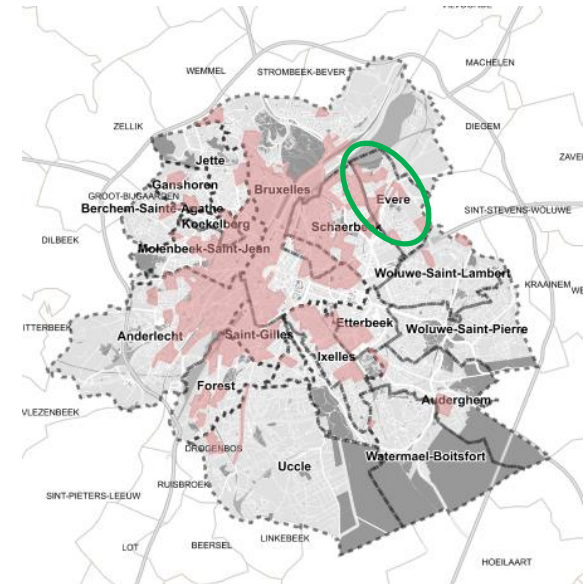
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

 RVOHR Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Renovatie

 Zones voor Stedelijke Herwaardering 2016

 Zones voor Stedelijke Herwaardering 2020

De ZSH's (Zones voor Stedelijke Herwaardering) zijn opgericht om het sociaal evenwicht te verbeteren. In tegenstelling tot de RVOHR's (Ruimten voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Renovatie) houden ZSH's rekening met de sociaal-economische aspecten van wijken. Zo worden zones waar het gemiddelde inkomen lager ligt dan het mediaaninkomen en het werkloosheidscijfer en de bevolkingsdichtheid hoger liggen dan het gewestelijk gemiddelde, opgenomen in ZSH's. Zo omvat de ZSH van 2016 met name de zones Carli-Picardië, Germinal en Kurth. Sinds 2020 werd de zone uitgebreid >> er wordt rekening gehouden met buurten met sociale woonwijken en met meer wijken in het noorden van de gemeente.

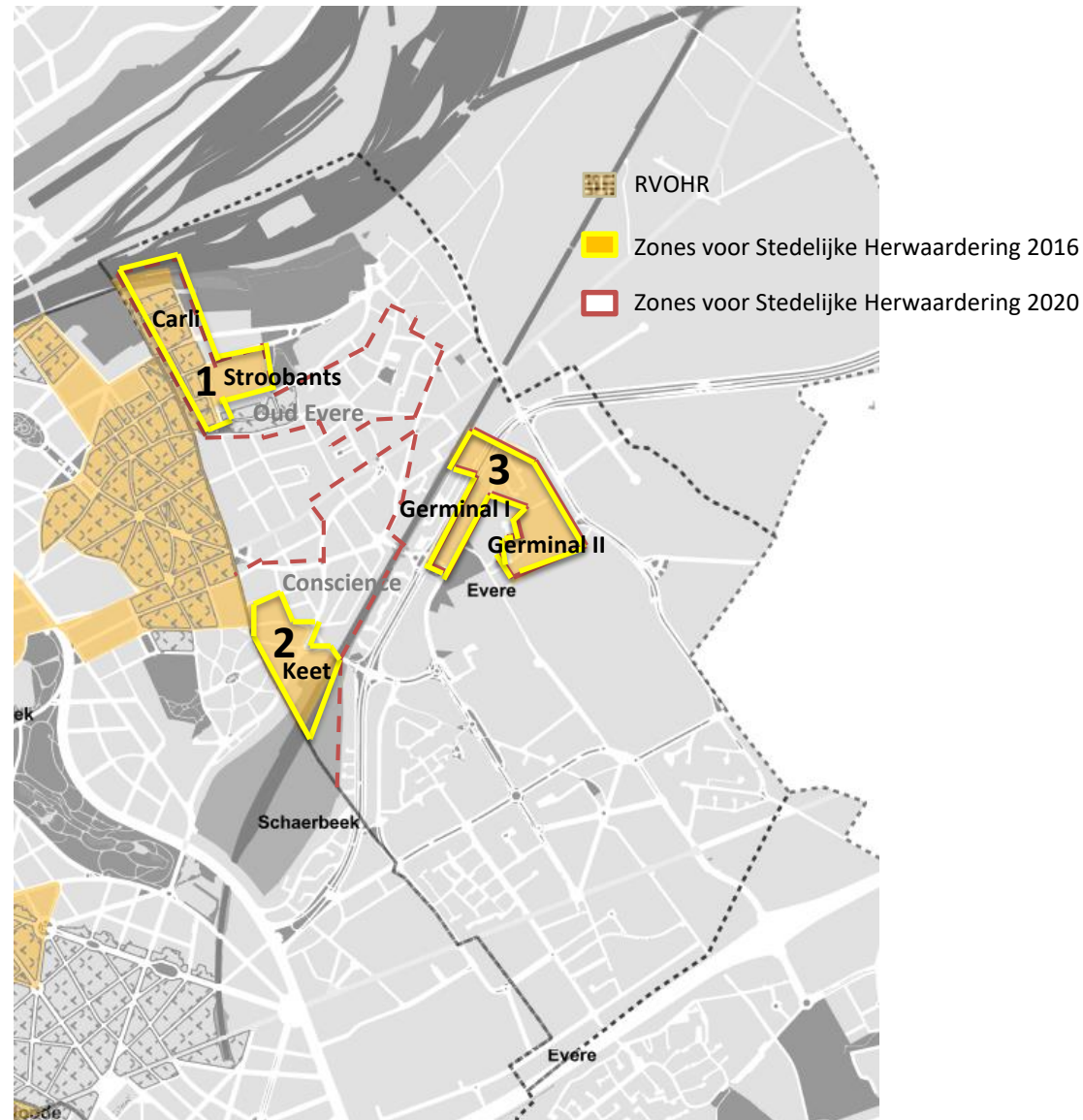
Zones voor Stedelijke Herwaardering 2016 gemeente Evere

In 2016 ging het om 3 zones of 5 statistische sectoren:

- in totaal 0,43 km² d.w.z. 8,6 % van het grondgebied van de gemeente:

1. Statistische sec. Carli en Stroobants >> 0,17 km²,
+ een deel van Oud Evere langs de Stuckensstraat, opgenomen in de RVOHR.
2. Statistische sec. Keet (de zone Kurth, Godfroid Kurthstraat) >> 0,1 km²
3. Zone Germinal (Statistische sec. Germinal I en II) >> 0,16 km²

RVOHR: neemt een oppervlakte in van 0,12 km² of 2,4 % van het grondgebied van de gemeente.

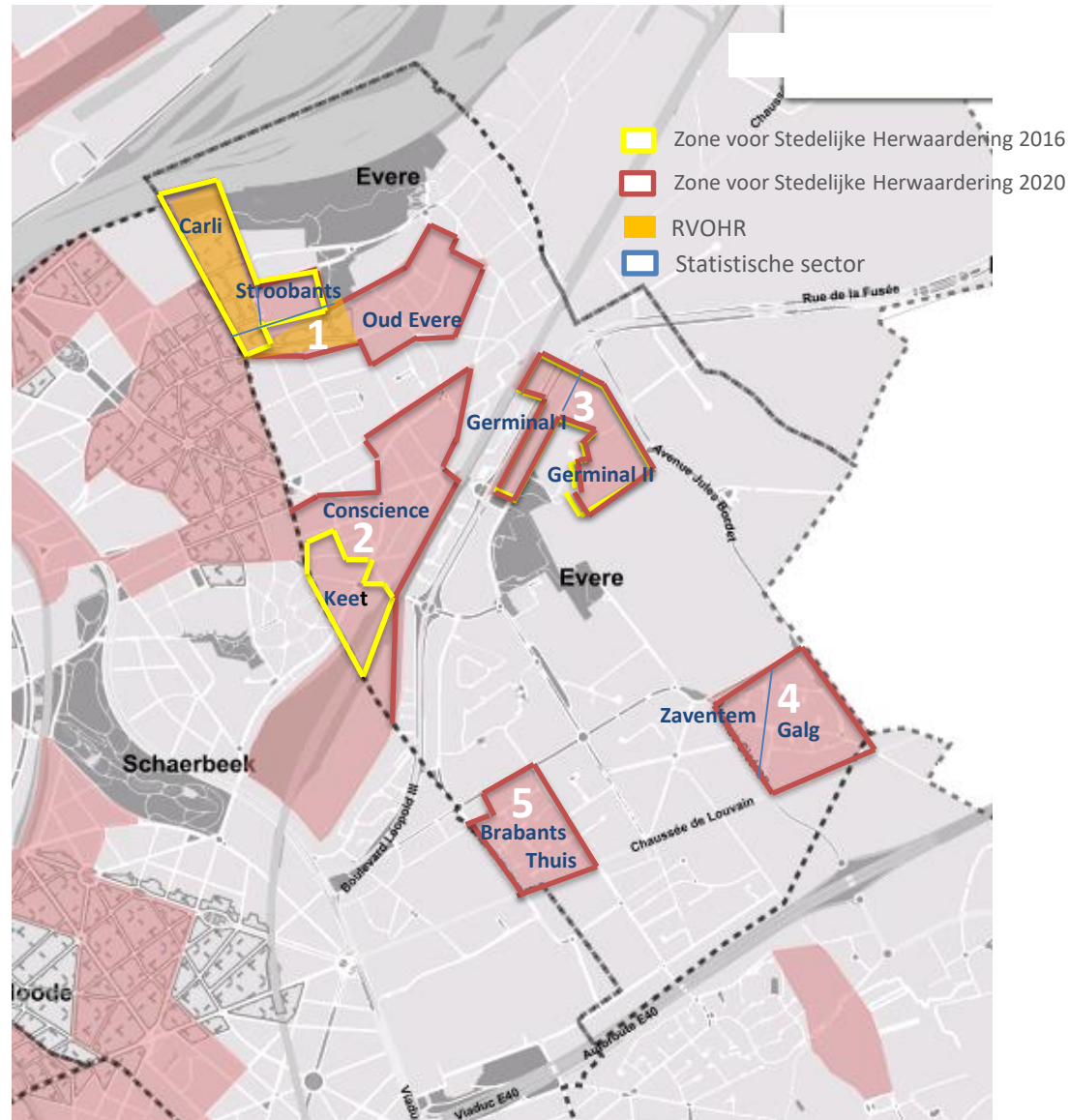
Zones voor Stedelijke Herwaardering 2020

Gemeente Evere

In 2020 ging het om 5 zones of 10 statistische sectoren:

- - in totaal 1,19 km² of 23,8 % van het grondgebied van de gemeente >> **bijna drie keer meer in vergelijking met 2016:**

1. Zone Laag Evere: Carli, Stroobants en Oud Evere >> 0,35 km² (oppervlakte verdubbeld vergeleken met 2016):
zone Stuckens/Van Hamme inbegrepen, opgenomen in de RVOHR.
2. Zone Conscience: Keet en Conscience >> 0,36 km²
(3,6 keer groter dan in 2016)
3. Zone Germinal: Germinal I en II (sociale huisvesting beheerd door Evercity) >> 0,16 km² (precies hetzelfde cijfer als in 2016)
4. Zone Zaventem: Zaventem en Galg (sociale huisvesting beheerd door Evercity) >> 0,2 km²
5. Zone Optimisme: Brabants Thuis (sociale huisvesting beheerd door Comensia) >> 0,12 km²

Zones met heel uiteenlopende profielen

1. Laag Evere - heel contrasterende stadsvormen:

- een economische activiteitenzone (Carli);
- de zone Stuckens- en Van Hammestraat opgenomen in de RVOHR, een residentiële zone met huurwoningen;
- een sociale woonwijk met open urbanisatie met grote, langwerpige flatgebouwen (Picardië).

2. Zone Conscience:

- een residentiële zone met huurwoningen;
- Kurthstraat (Keet) - een drukke verkeerszone.

Sociale woonwijken:

3. Zone Germinal (Everecity);

4. Zone Zaventem/Cicero (Everecity);

5. Zone Optimisme/Genèvestraat (Comensia),

Elk van deze zone is samengesteld uit:

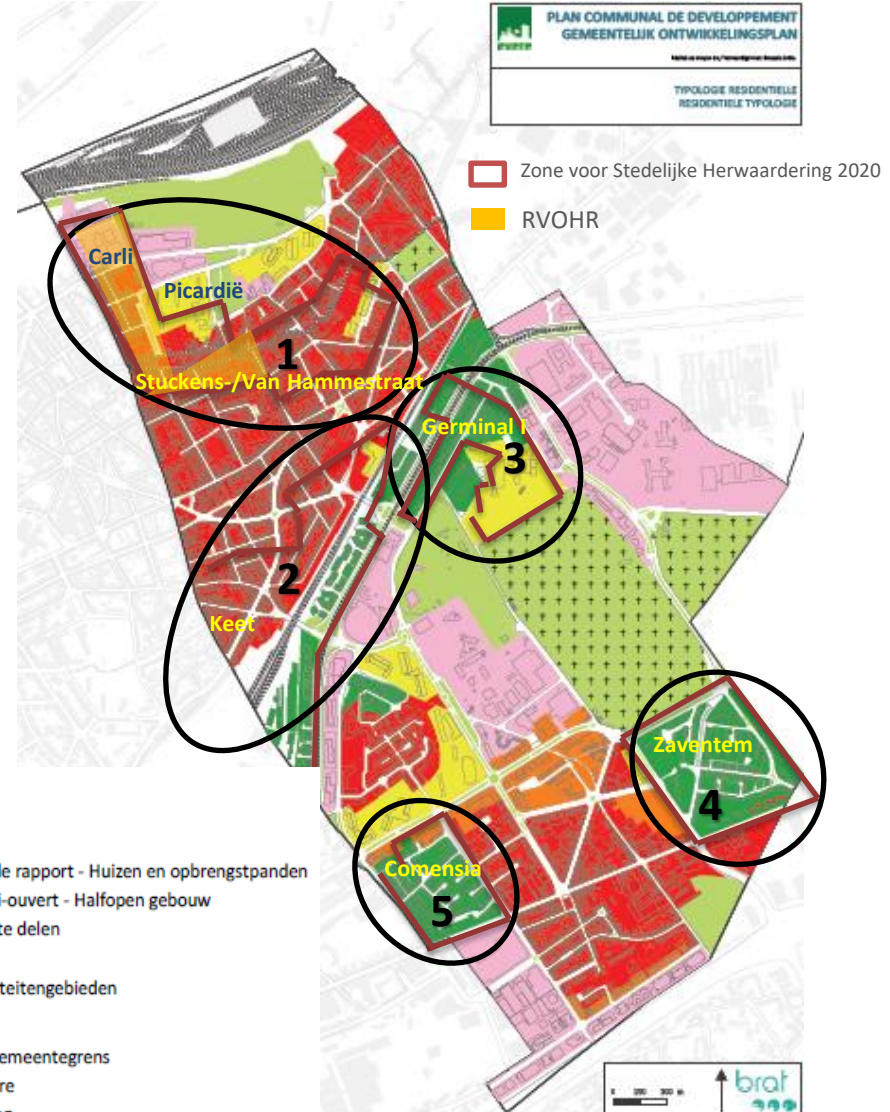
- een tuinwijk;
- langwerpige flatgebouwen en hoge gebouwen.

Légende - Legende

- Maisons et immeubles de rapport - Huizen en opbrengstpanden
- Immeuble en ordre semi-ouvert - Halfopen gebouw
- Grands ensembles - Grote delen
- Cités jardins - Tuinstad
- Zones d'activités - Activiteitengebieden

- Limites communales - Gemeentegrens
- Rues Evere - Straten Evere
- Chemin de fer - Spoorweg

- Espace vert - Groene ruimte
- Cimetière - Begraafplaats
- Limites du bâti - Limieten van de bebouwing

WELKE ANTWOORDEN OP DE BEHOEFTE?

Focus op de betreffende zone 1. Laag Evere

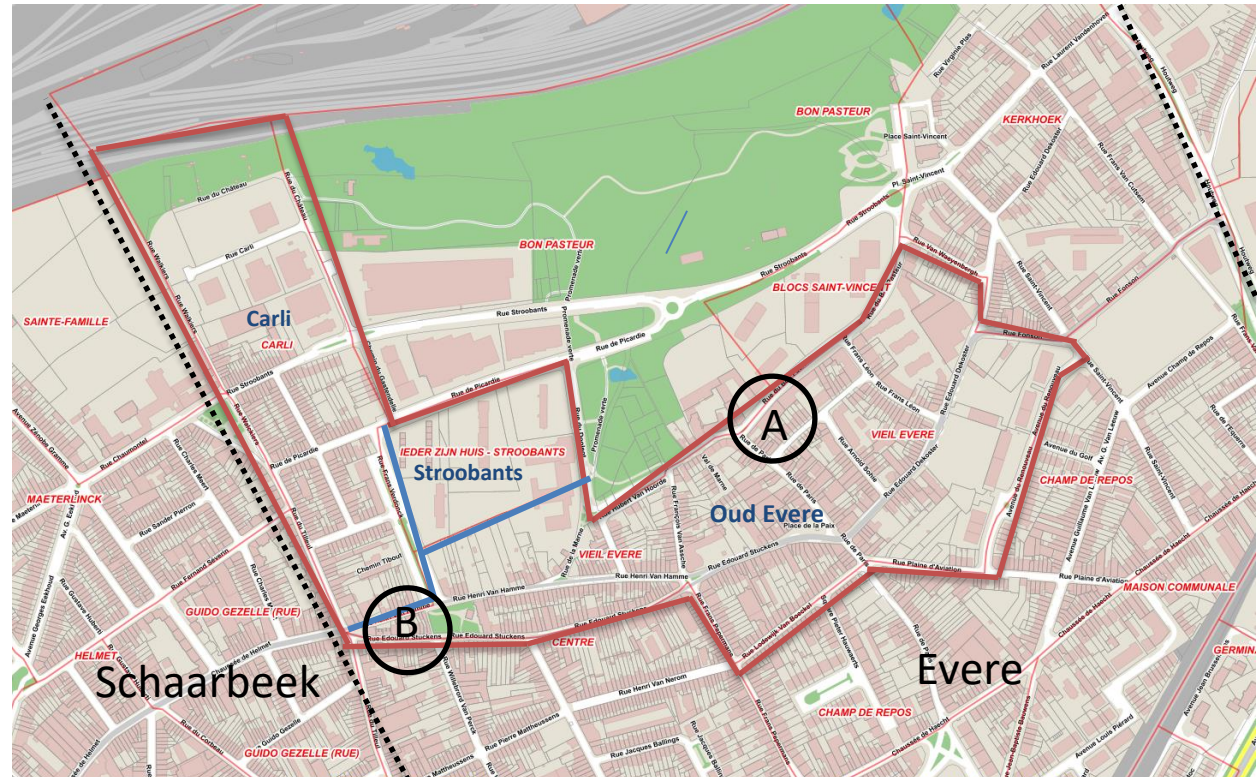
Focus op de betreffende zone - Laag Evere

De prioritaire interventiezones werden geïdentificeerd in Laag Evere.

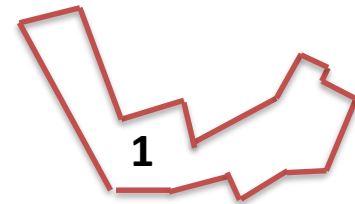
De 2 sites bevinden zich in dezelfde statistische sector 'Oud Evere':

- A. Op de hoek van de Parijsstraat nr. 1;
- B. Op de grens met Schaarbeek, Stuckensstraat 11-13.

- ▮ Zone voor Stedelijke Herwaardering 2020
- ▮ Statistische sector

Profielen van de betreffende zone Laag Evere

Residentiële typologie
een sociale woonwijk met
heel contrasterende
stadsvormen:

Focus op de sites:

A – gebouw BV + 2
verdiepingen, op de hoek
van de Parijsstraat en de
Goede Herderstraat:

- een residentiële zone
met huurwoningen;
- een sociale woonwijk
met open urbanisatie
met grote,
langwerpige
flatgebouwen.

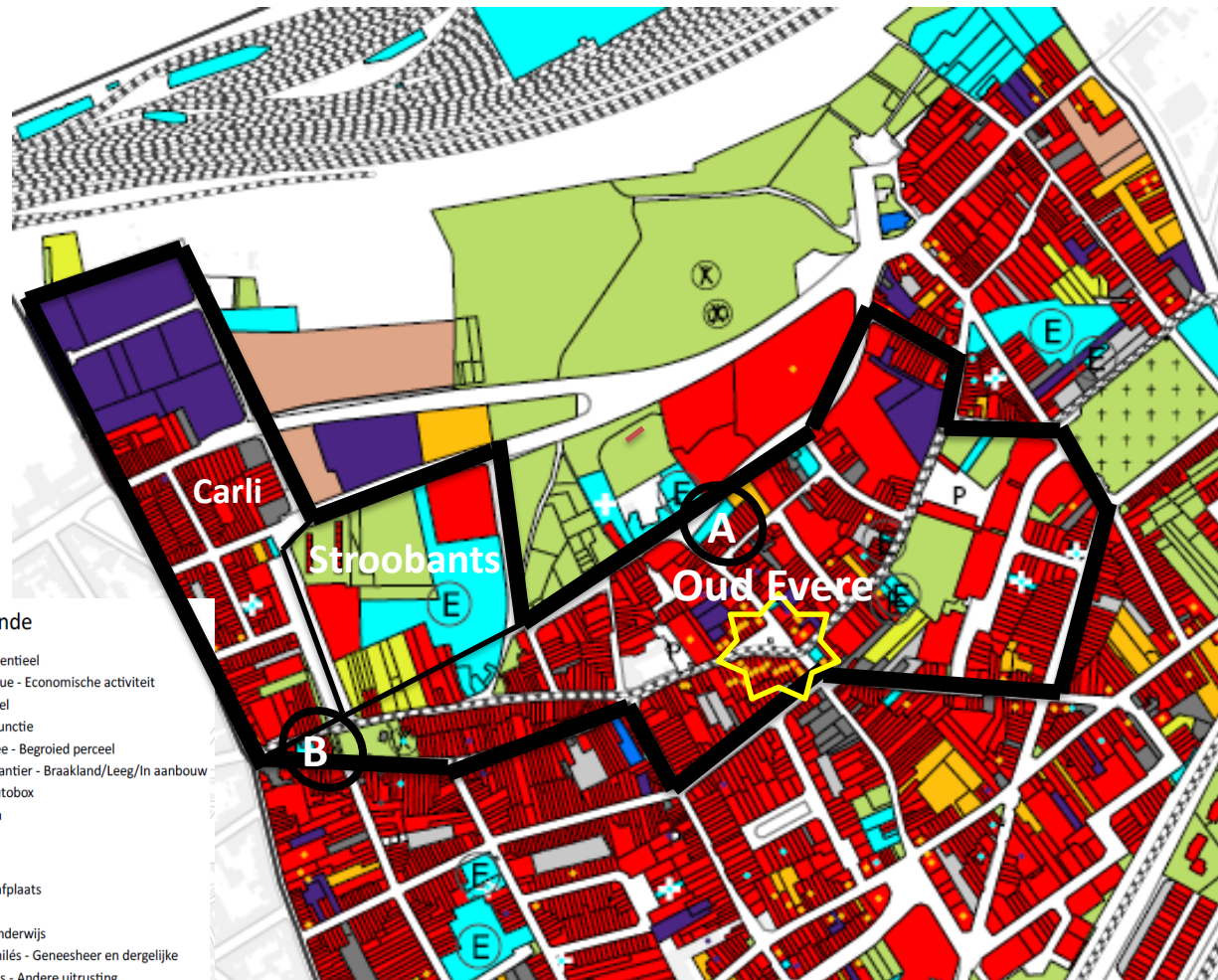
B – het gemeentelijk
museum in de
Stuckensstraat nr. 11-13:
een residentiële zone met
huurwoningen.

 - lokale identiteitskern,
Vredeplein

Légende - Legende

- Résidentiel - Residentieel
- Activité économique - Economische activiteit
- Commerce - Handel
- Bureau - Kantoorfunctie
- Parcelle végétalisée - Begroeid perceel
- Friche/Vide/En chantier - Braakland/Leeg/In aanbouw
- Box de garage - Autobox
- Potager- Moestuin
- Hotel
- parking
- Cimetière - Begraafplaats
- Sport
- Enseignement - Onderwijs
- Médecins et assimilés - Geneesheer en dergelijke
- Autre équipements - Andere uitrusting
- Serres - Broeikas
- Lieux de culte - Gebedshuis
- Commerce au rez - Handel op gelijkvloers
- Limites communales - Gemeentelijke grens
- Chemin de fer - Spoorweg

Source / Bronnen:
BRAT - Relevé 2015 adapté 2020 pour les
principaux chantiers

— 1 - Zone voor Stedelijke Herwaardering 2020

Kinderopvang in Laag Evere

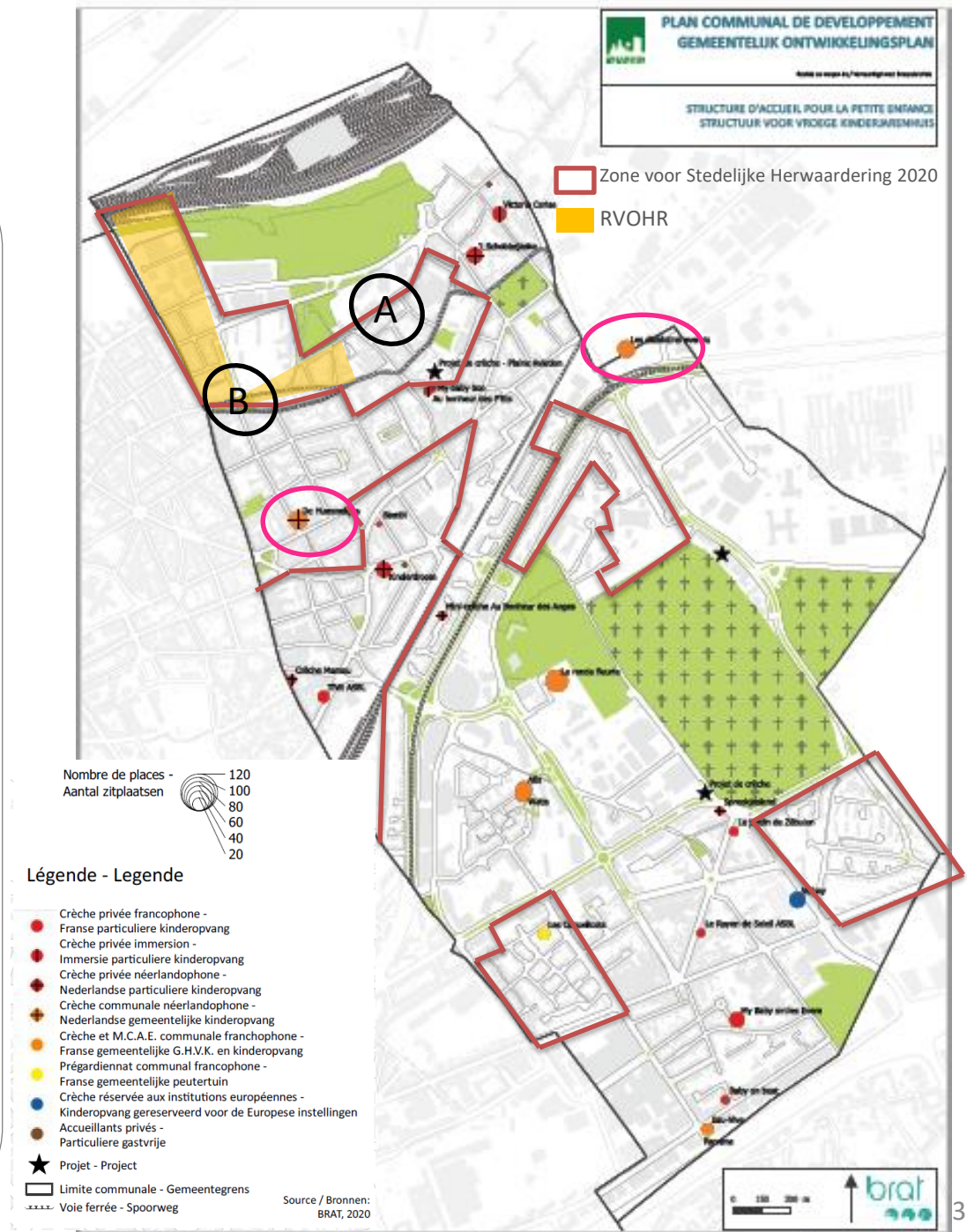
Vandaag is er evenwel onvoldoende aanbod in de wijken van Laag Evere waar de bevolkingsgroei van jonge kinderen nochtans het grootst is.

Aanwezigheid van:

- 2) het gemeentelijk kinderdagverblijf Les Diablotins éverois (42 plaatsen);
- 3) het gemeentelijk kinderdagverblijf De Hummeltjes (46 plaatsen) in de onmiddellijke omgeving van de betrokken sites (A en B).

Zoals overall, is er ook in Evere vraag naar kwalitatieve kinderopvang. Gedurende lange tijd werd er enkel gevraagd naar het aanbieden van kinderopvang.

Maar in een context van werkonzekerheid, kortere, flexibelere contracten, glijdende werkuren of deeltijdwerk is het klassieke aanbod niet meer altijd afgestemd op de behoeften van de ouders.

Onderwijs in Laag Evere

... en in de onmiddellijke omgeving of zelfs in de betrokken sites:

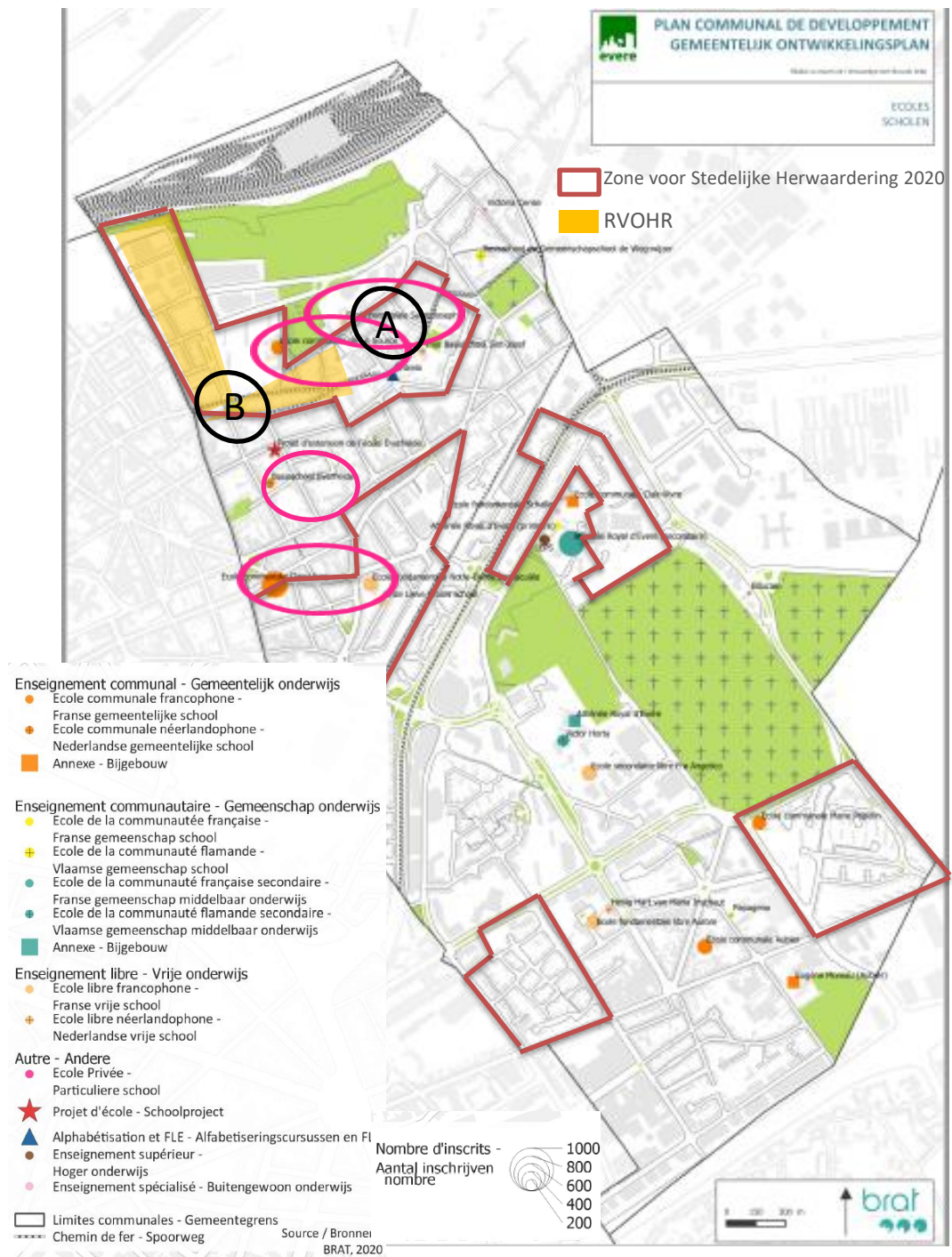
- 1) school La Source;
- 2) school Saint-Joseph;
- en in de buurt:
- 3) school Everheide.

Aanwezigheid van scholen in de onmiddellijke omgeving van de betrokken sectoren is een pluspunt voor de inwoners.

Deze plaatsen zullen niet volstaan om de te verwachten grote groei op te vangen:

- voor het basisonderwijs moeten ongeveer 800 extra plaatsen worden gecreëerd;
- voor het middelbaar onderwijs schat het BISA het tekort op +/- 1000 plaatsen.

Samen met het bijbouwen van deze nieuwe klassen moet worden voorzien in 'gemeenschapsruimten' door duurzamere structuren, waarbij ook gedacht wordt aan het onderhoud.

Sociale voorzieningen en gezondheidsvoorziening en in Laag Evere

... op het niveau van de ZSH's,
bevindt het merendeel van deze
voorzieningen zich inderdaad in
Laag Evere.

Voldoende aanbod buurtzorg, met
met name veel vrije beroepen, niet
altijd financieel toegankelijk voor de
meer kwetsbare gezinnen:
woonzorgcentra in de buurt (in het
roze).

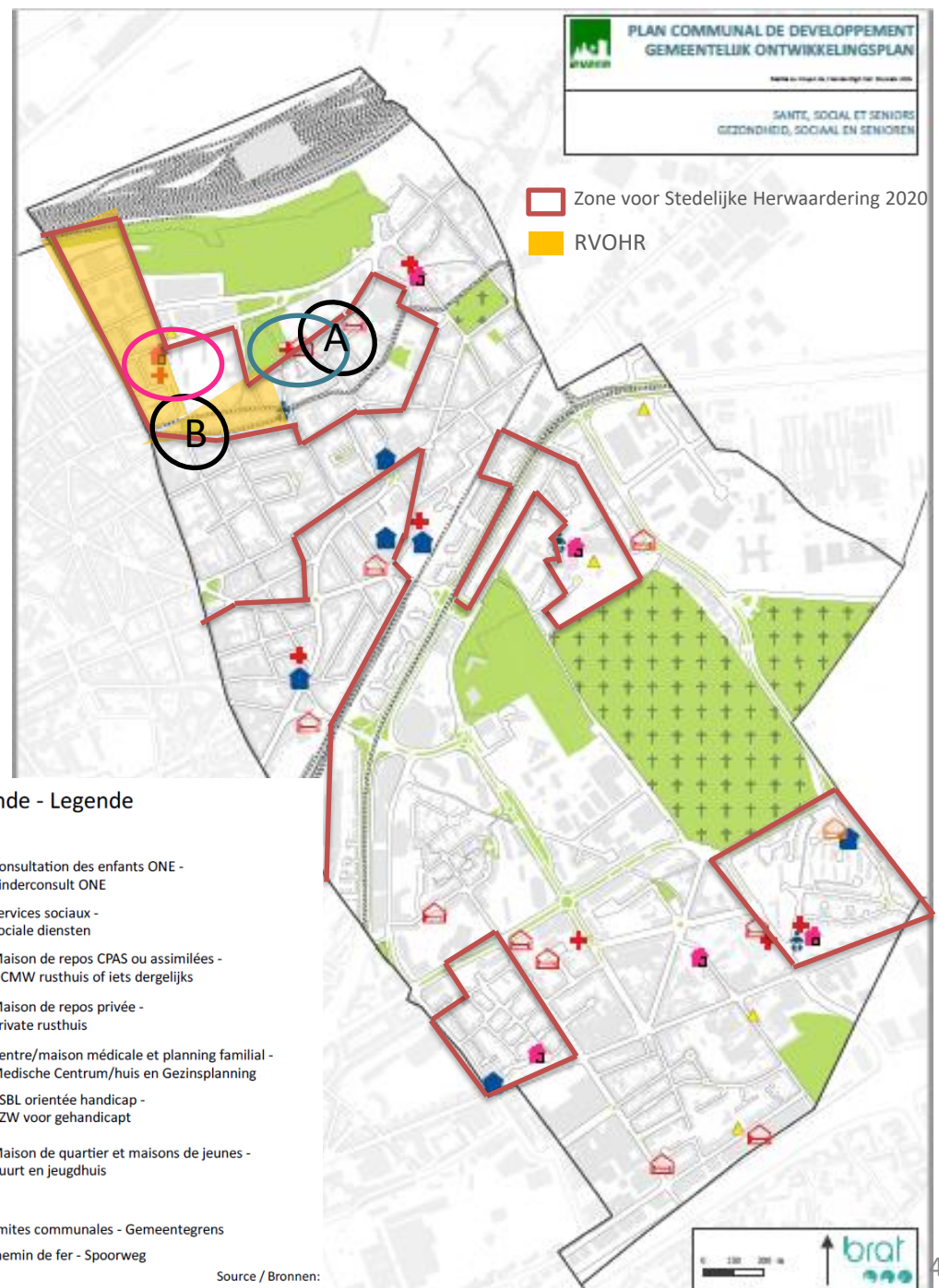
De buurthuizen (in het blauw),
culturele centra (Everna en
L'Entrela') en de huiswerkschool.

In Oud Evere in het bijzonder is de
bevolking armer geworden, ze is ook
multicultureler geworden, wat
gevolgen kan hebben voor een reeks
acties en nieuwe diensten met name
inzake levenskwaliteit.

Légende - Legende

- Consultation des enfants ONE -
Kinderconsult ONE
- Services sociaux -
Sociale diensten
- Maison de repos CPAS ou assimilées -
OCMW rusthuis of iets dergelijks
- Maison de repos privée -
Private rusthuis
- Centre/maison médicale et planning familial -
Medische Centrum/huis en Gezinsplanning
- ASBL orientée handicap -
VZW voor gehandicapt
- Maison de quartier et maisons de jeunes -
Buurt en jeugdhuis
- Limites communales - Gemeentegrens
- Chemin de fer - Spoorweg

Source / Bronnen:
BRAT, 2020

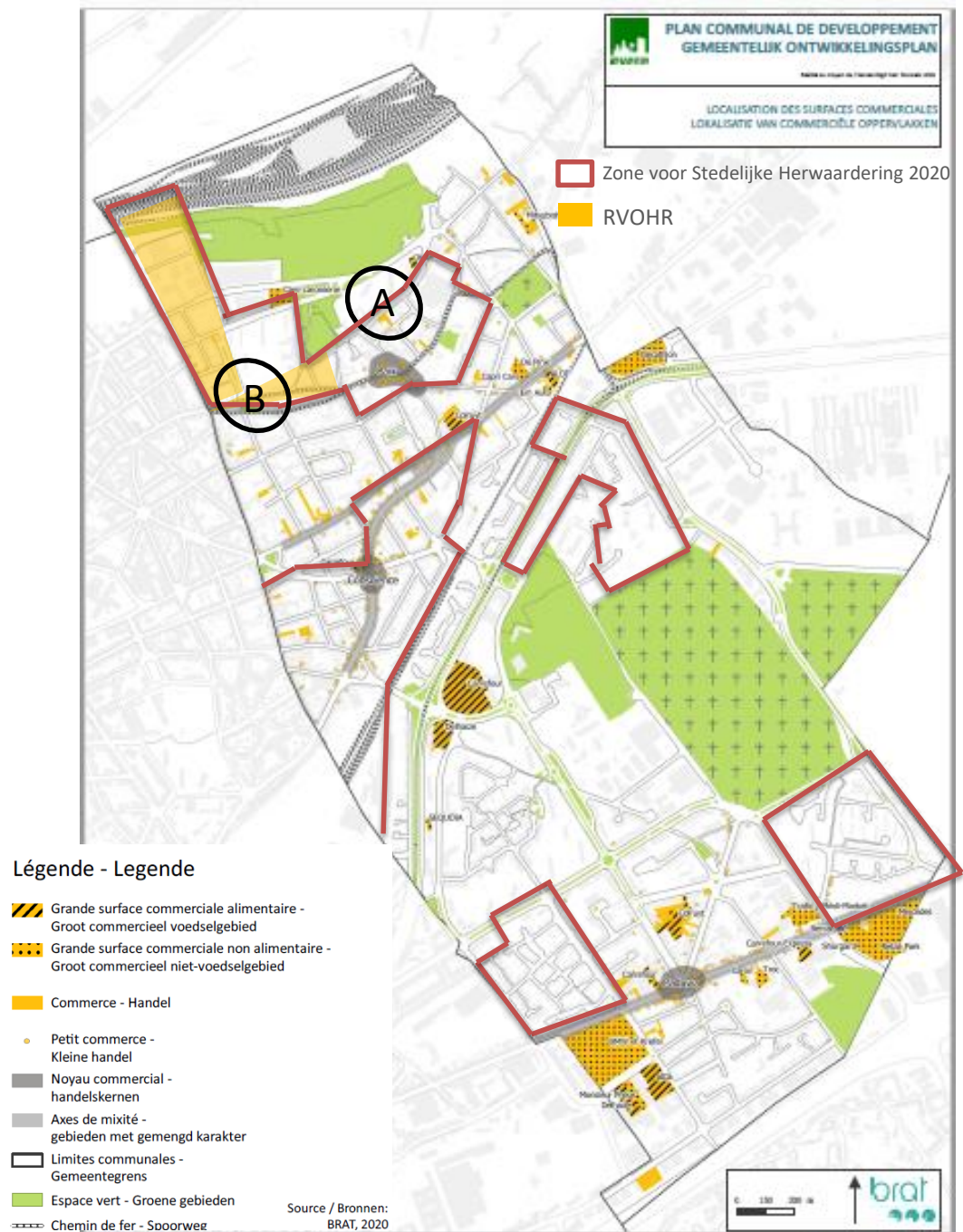

Handelszaken in Laag Evere

Ongelijke toegankelijkheid tot buurtwinkels in de plaatselijke leefkernen.

Naast hun commerciële bestemming, zijn het ook centra waar het lokale leven samenkomt en dragen zij bij aan de creatie van een identiteit van hun wijk.

Ondanks hun relatief goede spreiding op gemeentelijk niveau, moet worden benadrukt dat de betrokken ZSH's (A en B) voornamelijk residentieel zijn, waar bijna geen enkele handelszaak is gevestigd.

Vrije tijd en cultuur in Laag Evere

... ongelijk toegankelijk vanuit de betrokken sites, een vraag die voortdurend evolueert:

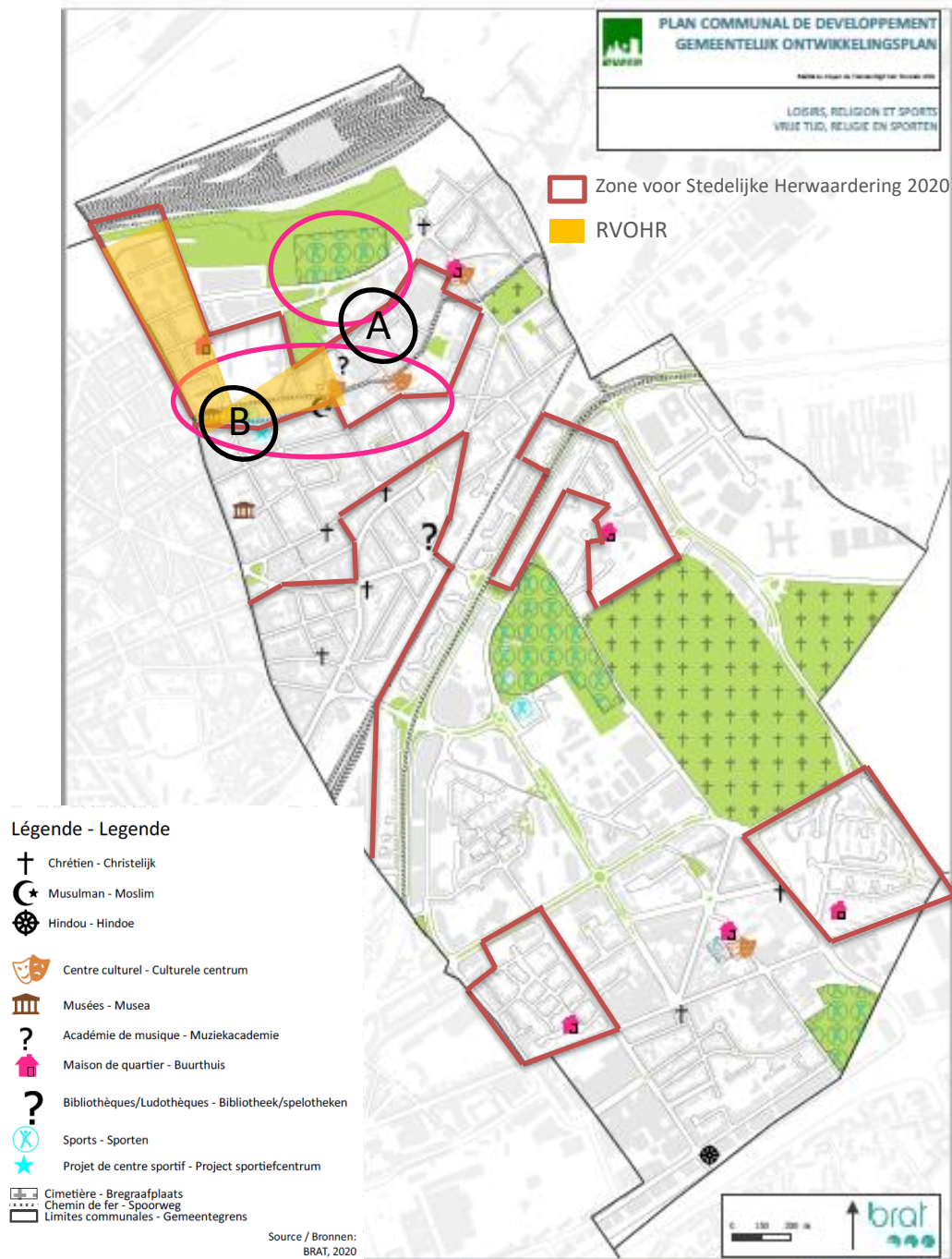
a) in de onmiddellijke nabijheid van de zone A:

- het gemeentelijk stadion Goede Herder is een belangrijk aanbod + veel groene ruimten;
- Nederlandstalig cultureel centrum 'Everna';
- Franstalig cultureel centrum 'l'Entrela'.

b) in de onmiddellijke nabijheid van de zone A = het gemeentelijk museum:

- een boogschietzaal.

De uitdagingen waar de gemeente dus voor staat, zijn in hoofdzaak de toegang tot cultuur voor iedereen, waarbij rekening moet worden gehouden met de toenemende multiculturaliteit van de gemeente.

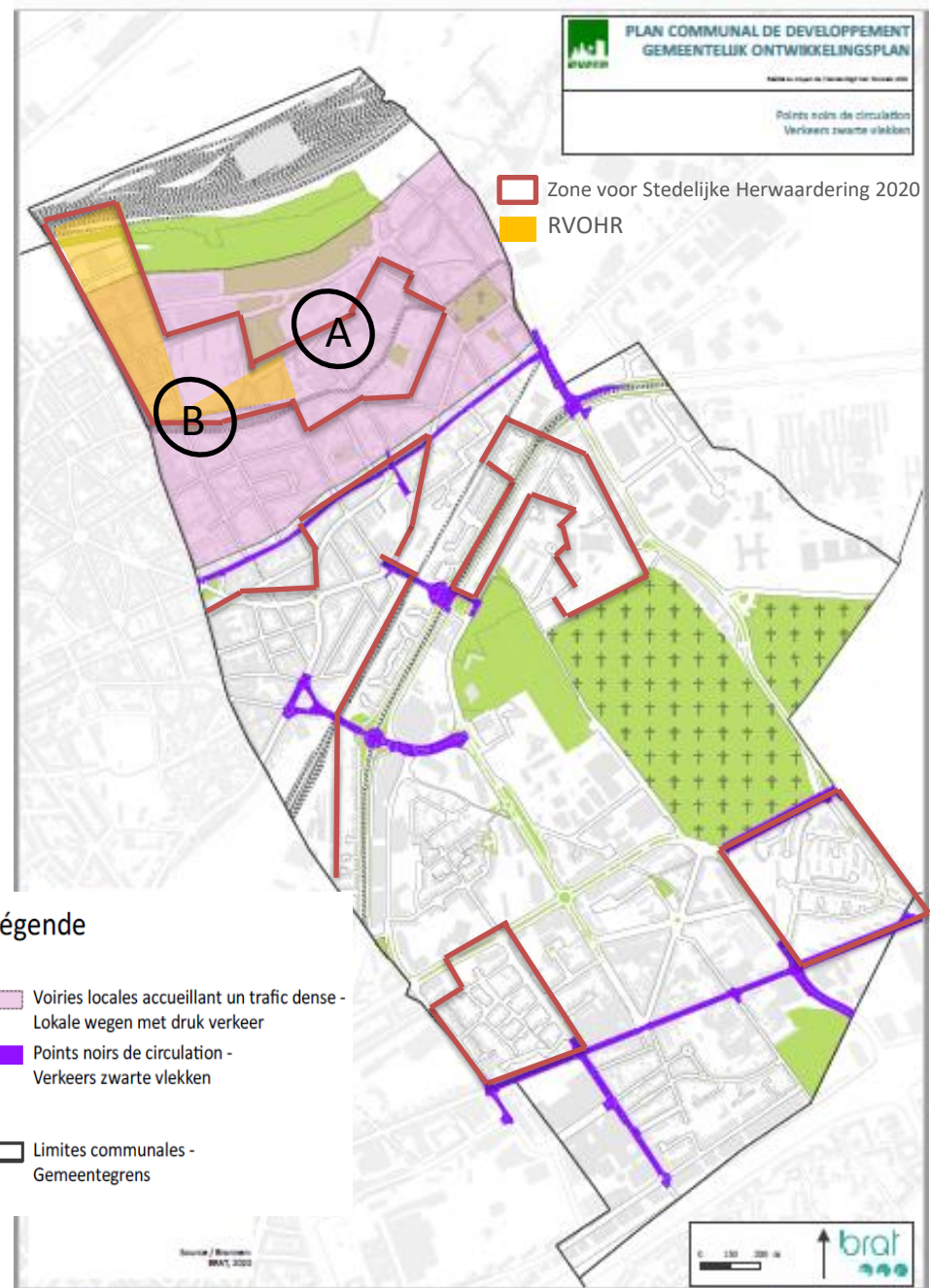

Mobiliteit in Laag Evere

De komende jaren zullen verschillende belangrijke vervoersprojecten de kaart van het gewestelijk openbaar vervoer hertekenen: het GEN en de metro. Deze projecten zullen rechtstreeks invloed hebben op de gemeente Evere aangezien de NMBS-lijn 26 werd opgenomen in het S-netwerk en de toekomstige metrolijn Noord, 3 haltes zal hebben in Evere (Linde, Vrede en Bordet).

Op het vlak van het autoverkeer kan de aanwezigheid van grote assen in of aan de rand van de ZSH's tot overlast leiden:

- Stadsbarrières (spoorweg + Leopold III-laan)
- Doorsijpeling van het verkeer of veel verkeer (met name rond de scholen, Stuckensstraat en H. Consciencelaan)
- Zwarte verkeerspunten
- Geluidshinder

Bijzondere Bestemmingsplannen in Laag Evere

Het gemeentelijke grondgebied omvat momenteel 19 BBP's die van kracht zijn. Sommige hiervan moeten worden opgeheven/gewijzigd omdat ze oud, achterhaald zijn of niet meer voldoen aan de geldende stedenbouwkundige doelstellingen.

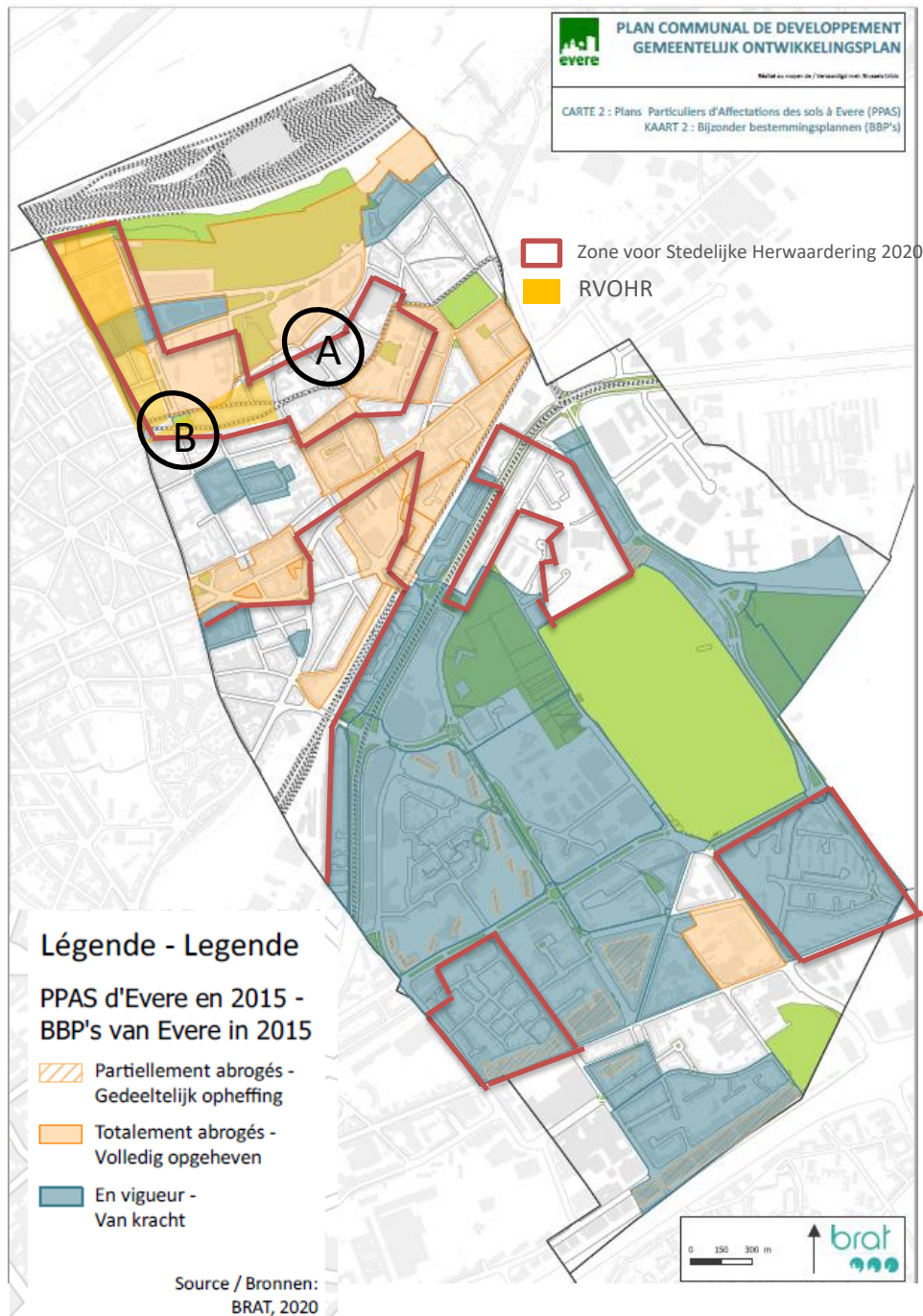
De BBP's die van kracht zijn, hebben voornamelijk betrekking op het zuiden van de gemeente. Het overgrote deel van Hoog Evere maakt deel uit van BBP's, ondanks de talrijke gedeeltelijke opheffingen. De meeste BBP's van Laag Evere, die veel ouder zijn, werden opgeheven.

In Laag Evere: Nr. BBP 101

Naam: Stroobants-Picardië, datum: 1990, Gebied voor stedelijke industrie >> te wijzigen een interessant potentieel voor de openstelling voor de bouw van woningen:

- het is zeer goed bereikbaar met het openbaar vervoer;
- het is gelegen in een hoofdzakelijk residentiële zone, nabij talrijke voorzieningen (scholen, cultureel centrum ...) en openbare groene ruimten.

De lokale identiteitskern Vrede bevindt zich op 500 m van dit gebied en is gemakkelijk toegankelijk via voetgangerswegen.

WAT KAN ER NOG GEDAAN WORDEN?

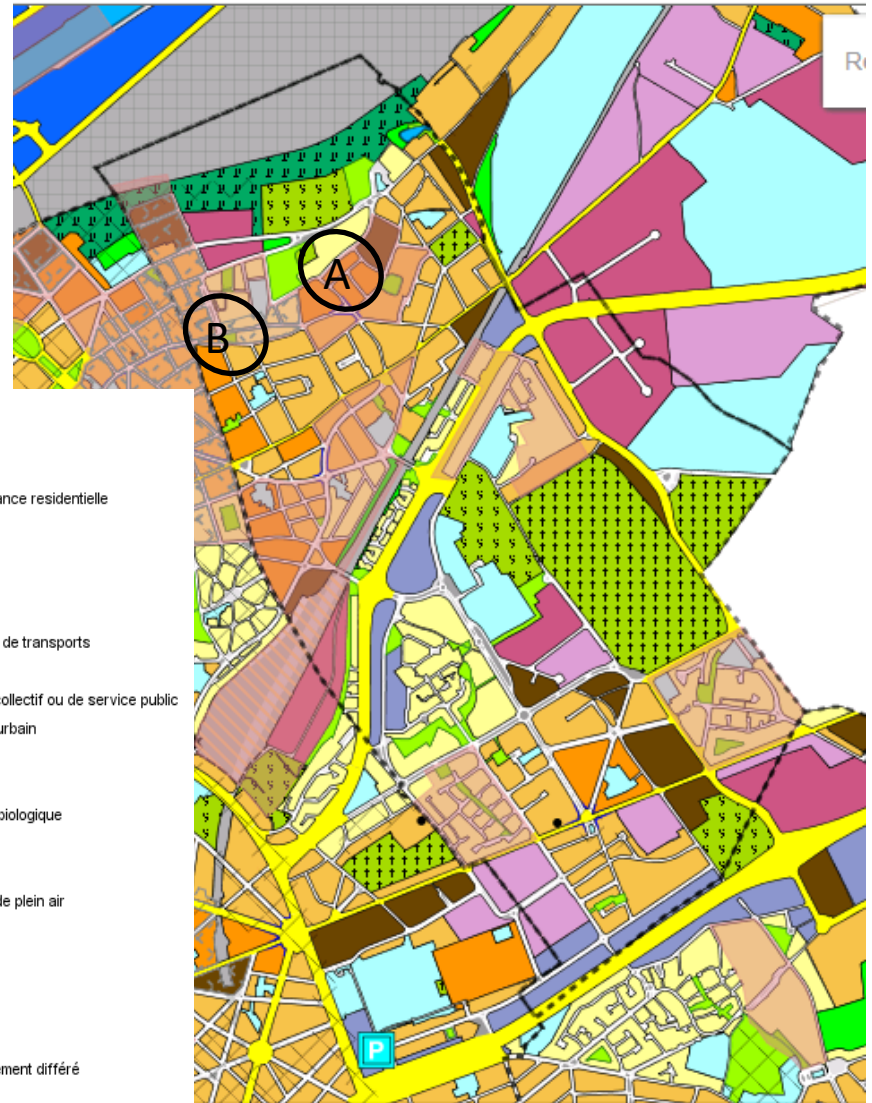
Balans en actieprogramma

Stedenbouwkundige mogelijkheden in Laag Evere

Betrokken sites in Laag Evere:

A. **Site Parijsstraat nr.1** >> Een gemengd gebied, in de buurt van een Franstalige vrije school en een gemeenteschool, een woonzorgcentrum, citydev.brussels-woningen en een grote groene ruimte, het Goede Herderpark met het Moeraske beheerd door Leefmilieu Brussel en niet ver van het Vredeplein waar de metrolijn 3 (Noord) een halte zal hebben.

B. **Site E. Stuckens-/Van Hammestraat** (opgenomen in de RVOHR) >> Een woongebied, dicht bij de sociale woonwijk en ook in de buurt van de toekomstige metrolijn (Linde) en een kleine groene ruimte, een speelplein en een sociaal restaurant.

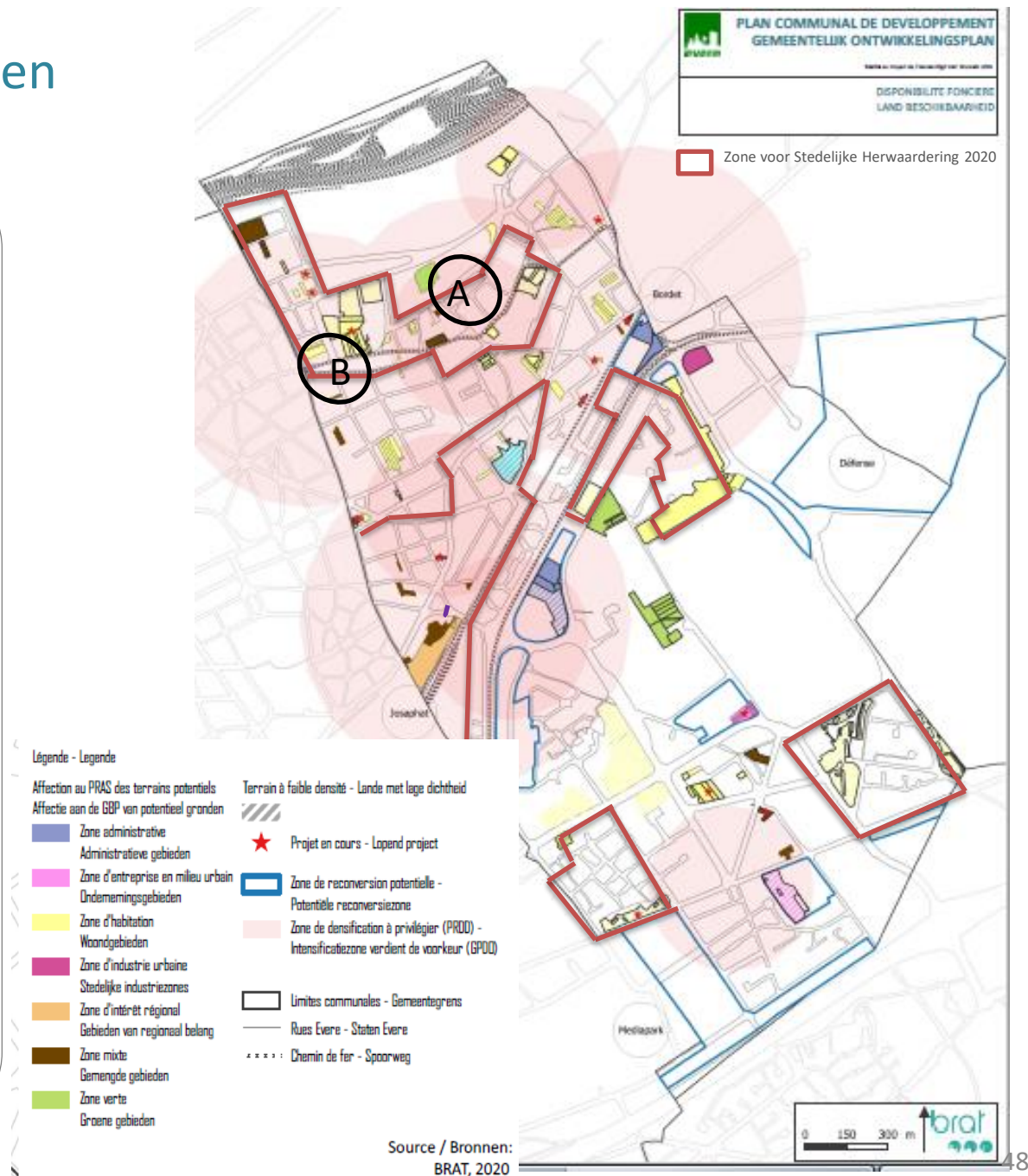

GBP van Evere (bron: GBP 2013)

Grondmogelijkheden

In Laag Evere zijn er meer beschikbare gronden maar het gaat hier deels om beschikbare gronden die moeilijk zijn aan te wenden zoals bijvoorbeeld binnenterreinen van huizenblokken.

Vele gronden in Evere behoren tot het openbaar domein, wat mogelijk meer kansen creëert om openbare projecten uit te tekenen op deze percelen. Als we de gronden met project buiten beschouwing laten, blijven voornamelijk private open ruimten over. Meestal zijn dit losstaande of moeilijker te bereiken percelen, met name binnenterreinen van huizenblokken in Laag Evere.

Openbaar grondbeheer

Belangrijk openbaar grondbeheer, in het bijzonder in de sectoren met sociale huisvesting.

Het blijkt dat veel van de als beschikbaar beschouwde percelen al deel uitmaken van een project. In 2019 zijn in de gemeente in totaal 2000 extra woningen in aanbouw of gepland. Een deel hiervan heeft betrekking op deze gronden.

1. **Laag Evere:** Carli/Picardië:
 - citydev.brussels-gronden
 - gronden van het Everecity-domein
 - gemeentelijke gronden
2. Zone **Conscience**
3. Zone **Germinal** (Everecity 1) &
4. Zone **Zaventem/Cicero** (Everecity 2)
 - volledig grondbeheer van Everecity
5. Zone **Optimisme**/Genèvestraat (Comensia/Strijdroos)
 - volledig grondbeheer van Comensia

Légende - Legende

proprietaire evere_QF

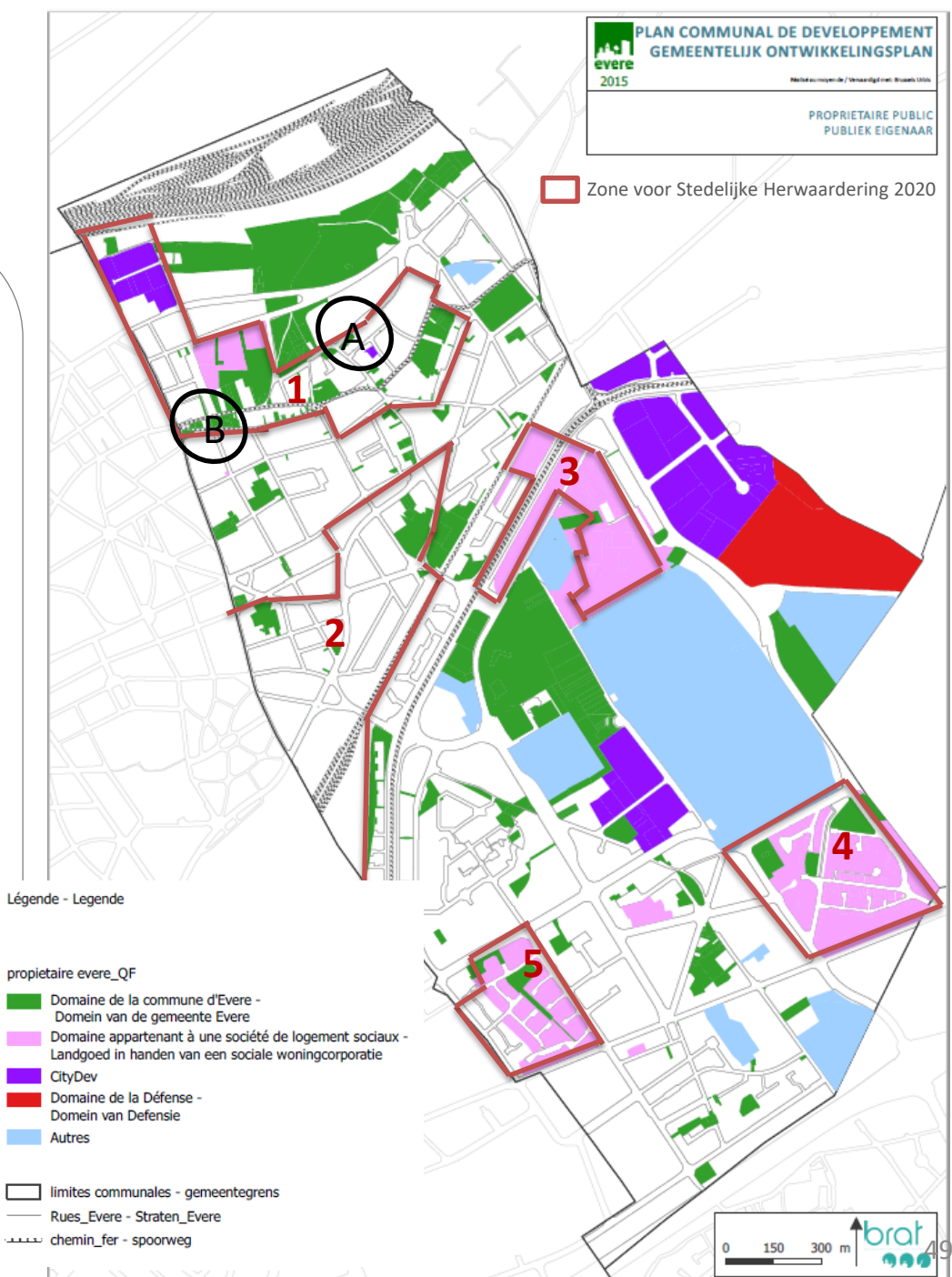
- Domaine de la commune d'Evere -
Domein van de gemeente Evere
- Domaine appartenant à une société de logement sociaux -
Landgoed in handen van een sociale woningcorporatie
- CityDev
- Domaine de la Défense -
Domein van Defensie
- Autres

limites communales - gemeentegrens

Rues_Evere - Straten_Evere

chemin_fer - spoorweg

Zone voor Stedelijke Herwaardering 2020

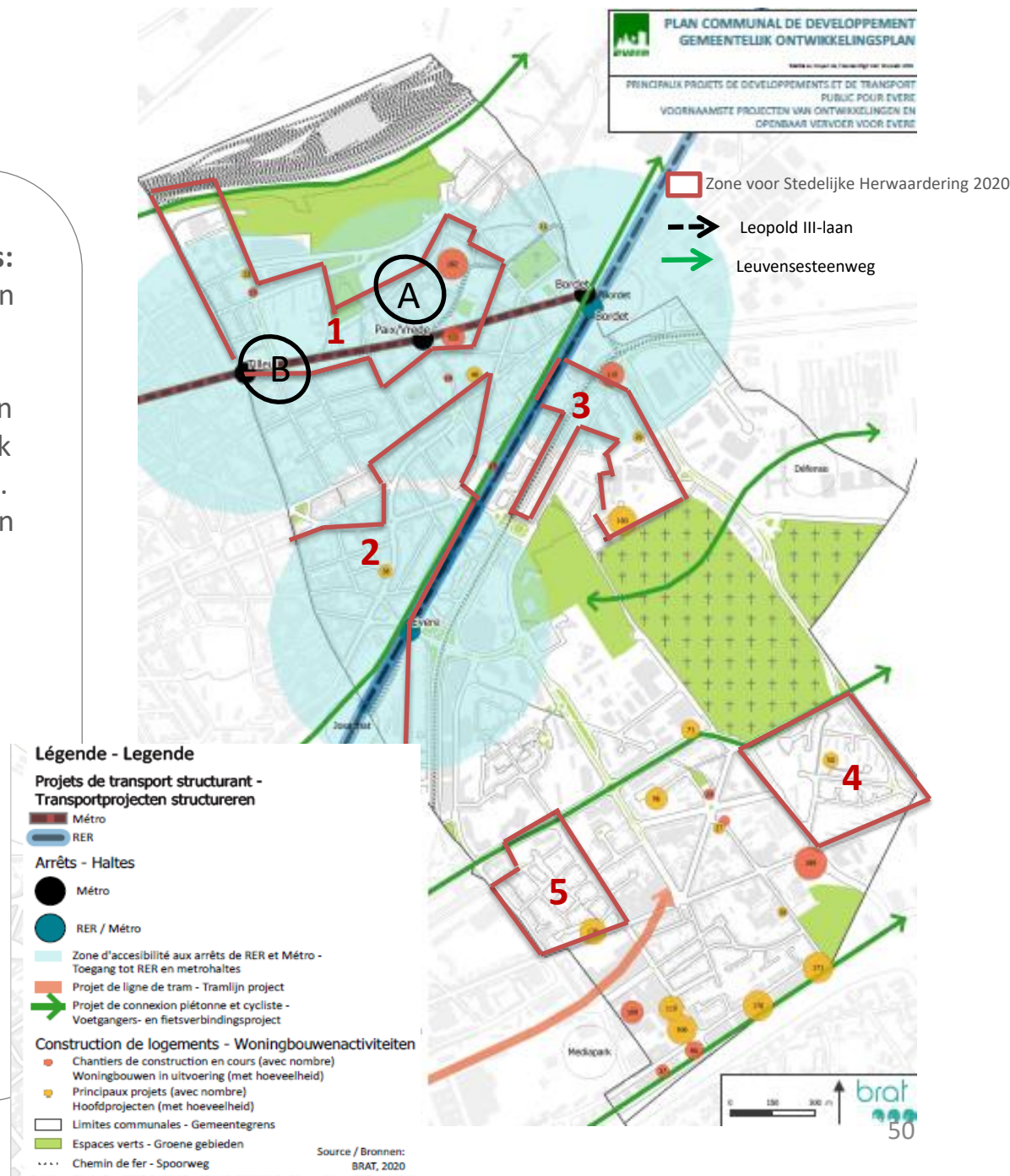

Talrijke andere projecten

Al talrijke gemeentelijke en gewestelijke projecten voor de ZSH's:

- De E40 wordt omgevormd tot een stadsboulevard (het Parkway-project) en op termijn zijn er plannen voor een nieuwe tramlijn die de bereikbaarheid van de wijk 'Paduwa' moet vergemakkelijken.
- De betrokken sites (A en B) zullen beter bereikbaar zijn dankzij de metrolijn Noord.

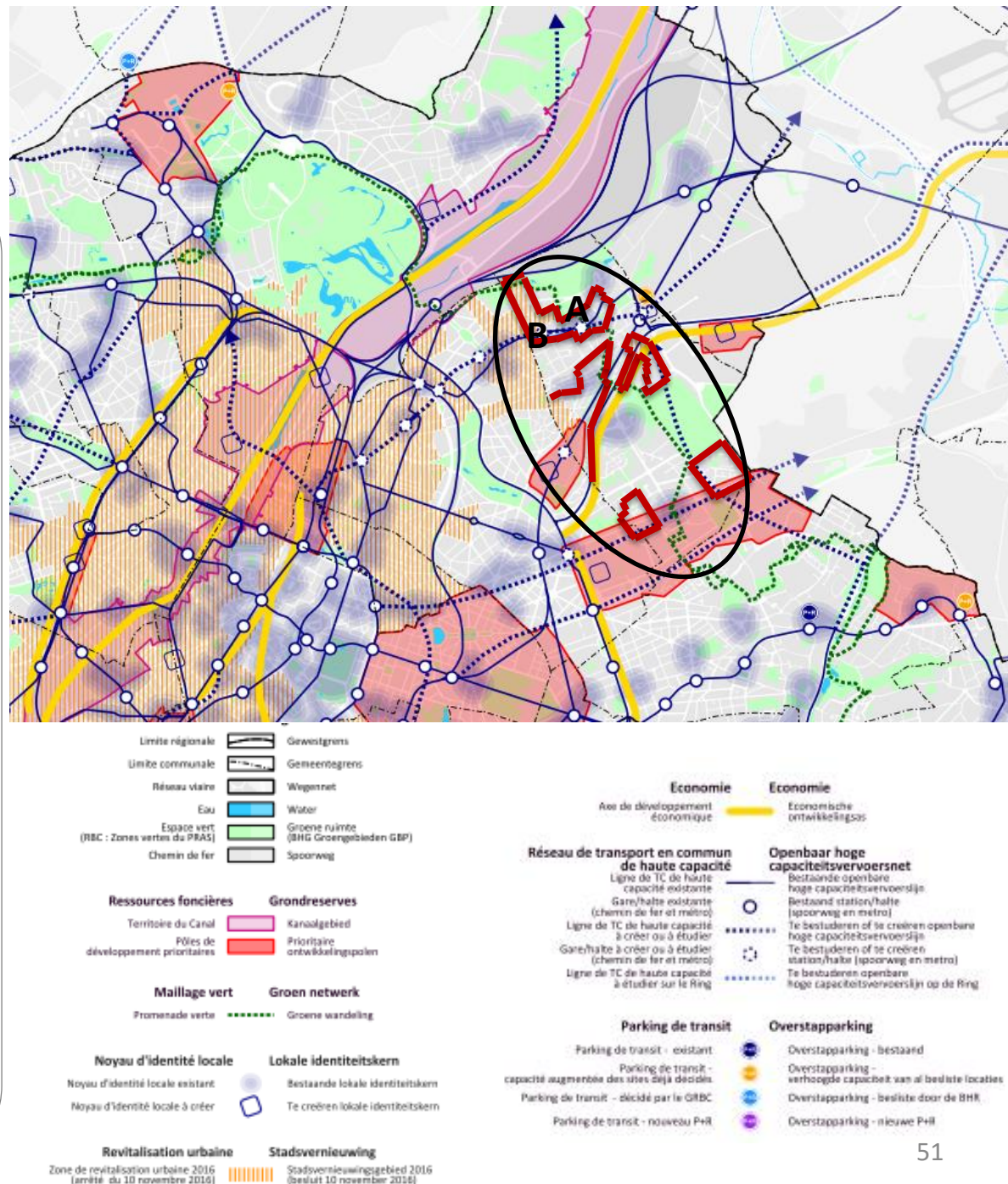
1. Laag Evere (Carli/Picardië)
 - Stadsvernieuwing
 - Privéprojecten voor de bouw van woningen
2. Zone Conscience:
 - Gewestelijk Josaphat-project
 - Uitbreiding school Clair-Vivre
3. Zone Germinal (Everecity 1)
 - Renovatieproject park Germinal I
 - Bouw van woningen

GPDO - gewestelijke projecten

Het stadsproject van het GPDO dat officieel door de Gewestregering in 2018 is aangenomen, voorziet in grote gewestelijke projecten met een rechtstreekse impact op Evere en de zones van het stadsbeleid:

- 3 zones zijn ingeschreven als **prioritaire ontwikkelingspolen**: Schaarbeek-Vorming, Josaphat en Reyers.
- De Leopold III-laan wordt een as van internationale (tertiaire) economische ontwikkeling, ideaal gelegen tussen de Europese wijk en de luchthaven.
- De bouw van kleinschalige kantoorgebouwen moet er in de eerste plaats worden aangemoedigd, aangezien dit type gebouwen in trek is bij internationale ondernemingen.
- Structurerende vervoersnetten die door de gemeente lopen: de toekomstige metrolijn, de Groene Wandeling en de toekomstige openbare vervoersverbindingen (tramlijn 25 - het Parkway-project).
- Een structurerende open ruimte tussen de rand (de voormalige NAVO-site en het kerkhof van Brussel).

[STADSBELEID 2021 - 2025 luik 2] GEMEENTE EVERE

Hoofdstuk 2 – CONCLUSIES VAN DE DIAGNOSE

Deel 1 – Grote trends van de diagnose

Samenvatting, uitdagingen voor Evere en doelstellingen van het GemOP

Samengevat: een **bevolking** met een profiel dat wordt gekenmerkt door een algemene kansarmoede van de inwoners in vergelijking met de rest van de gemeente, in het bijzonder in Laag Evere

De wijken van 'Laag Evere' zijn van oudsher het dichtst bevolkt.

- **De toename van de gezinsgrootte houdt verband met:**
 - a) de vestiging van gezinnen met kinderen,
 - b) de komst van mensen met een bescheiden en/of onzeker inkomen.

Het BISA verwacht dat de bevolkingsgroei van Evere zich tussen 2016 en 2025 zal voortzetten tot 45 711 inwoners in 2025, ofwel een stijging van de bevolking met 40 % in 20 jaar.

De buitenlandse bevolking is er sneller gegroeid dan het gemiddelde van de bevolking in de gemeente.

Een bevolking die het moeilijker heeft op de arbeidsmarkt:

- In Laag Evere registreren we de hoogste werkloosheidscijfers van de gemeente.
- Een groot aantal inactieven onder de bevolking op beroepsactieve leeftijd.
- De plaatselijke arbeidskrachten zijn laaggeschoold.

Samengevat: **talrijke buurtvoorzieningen en - winkels** maar de vraag stijgt met name in Laag Evere

De sociale actie van de gemeente wordt voornamelijk georganiseerd door het OCMW, maar ook door de buurthuizen en culturele centra.

Het merendeel van deze voorzieningen bevindt zich in Oud Evere en in mindere mate in de wijk 'Paduwa'.

Buiten het basisaanbod blijft de toegang tot cultuur duur en exclusief.

Ten slotte bestaan er in de gemeente diensten die het dagelijks leven vergemakkelijken voor zieken en/of senioren en die hun levenskwaliteit thuis verbeteren.

Deze organisaties werken vaak in een ruimte die niet voldoet qua grootte, inrichting en toegankelijkheid. Zeker nu de behoefte aan dergelijke hulp toeneemt als gevolg van de COVID-19-gezondheids crisis. **Inwoners beoordelen hun gezondheid steeds minder als positief.**

Veel sportinfrastructuur, maar de vraag neemt toe. In Oud Evere in het bijzonder is de bevolking armer geworden, ze is ook multicultureler geworden, wat gevolgen kan hebben voor het onderwijs. Naast de gewone schoolopvang **is het van essentieel belang om kinderen buitenschoolse activiteiten aan te bieden.**

Samengevat: huisvesting en leefomgeving gekenmerkt door een demografische en stedelijke explosie op gemeentelijk niveau

Hoewel Evere verhoudingsgewijs over veel sociale woningen beschikt in vergelijking met de gemiddelden van het gewest, blijft het aanbod toch nog ontoereikend in verhouding tot de vraag. De lange wachtlijsten bevestigen deze vaststelling: **Alleen al voor Everecity staan 24 006 gezinnen op de wachtlijst, voor Comensia zijn dat er 42 805** (Bron: BGHM, info verzameld in maart 2020).

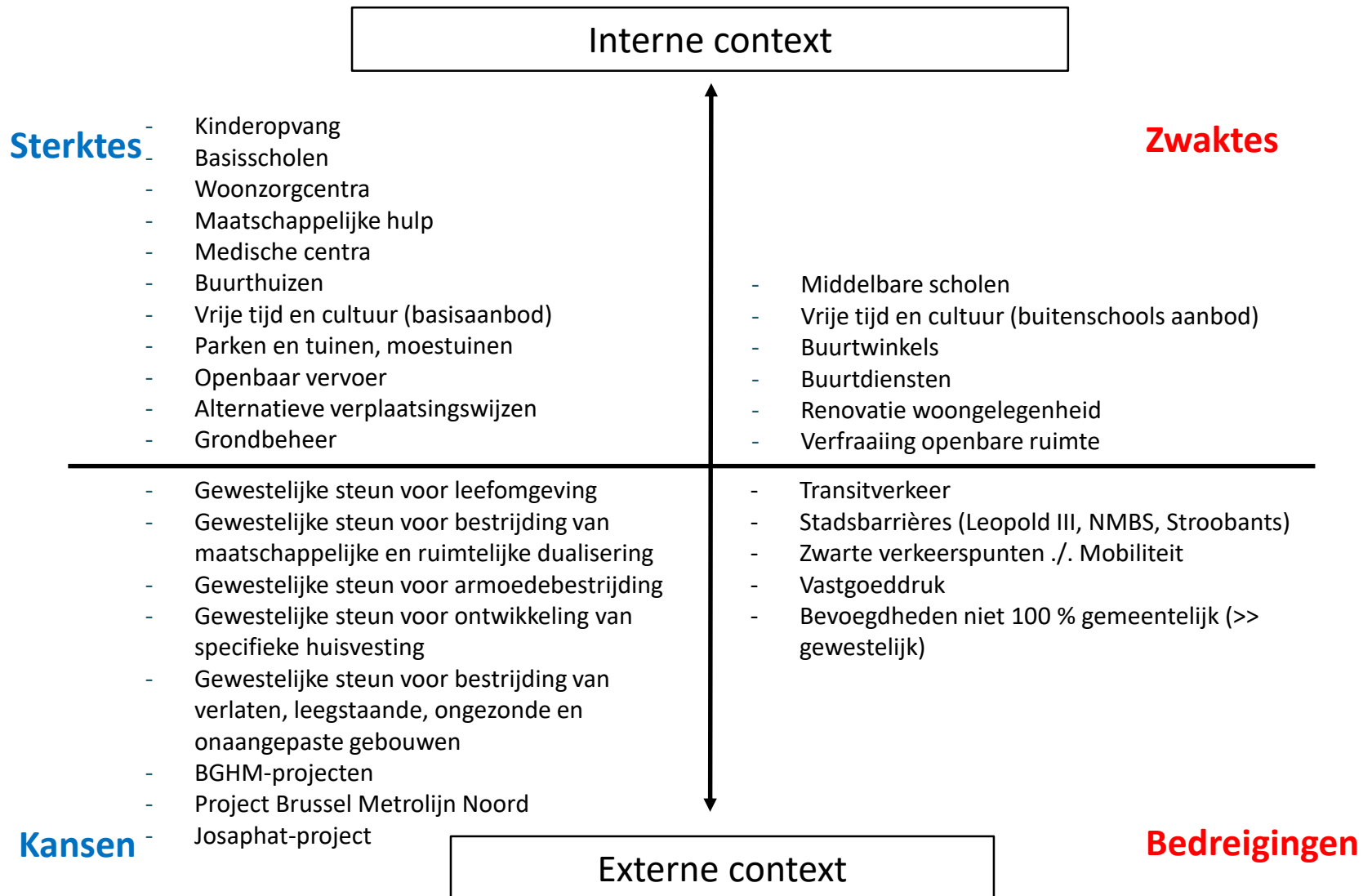
Het bestand sociale en daarmee gelijkgestelde woningen bestaat hoofdzakelijk uit woningen met 2 of 3 kamers. Het aandeel grote woningen is groter in Evere dan gemiddeld in het gewest. Daarentegen **zijn kleinere woningen ondervertegenwoordigd**. In de meeste woonzorgcentra zijn er nagenoeg geen wachtlijsten meer.

Evere is altijd al een 'groene' gemeente geweest: 1043 km² groene ruimten toegankelijk voor het publiek, wat overeenkomt met 21% van het grondgebied van de gemeente. Deze vaststelling moet evenwel worden genuanceerd door de volgende waarnemingen: bijna 50 % van de groene ruimten toegankelijk voor het publiek bestaat uit kerkhoven.

Laag Evere is qua groene ruimte minderbedeeld dan Hoog Evere. Anderzijds heeft de wijk 'Conscience' een tekort aan groene ruimten die toegankelijk zijn voor het publiek.

Grote trends van de diagnose

Matrix sterktes/zwaktes/kansen/bedreigingen

Deel 2 – Beslissingsmatrix

De confrontatie van de voornaamste uitdagingen met de reglementaire operationele doelstellingen van het SB luik 2 (art. 23 BBHR van 19 januari 2017)

Typologie van de te voeren acties tegenover de doelstellingen van het SB 2021-2025

Op te volgen actiepunten

- Kinderopvang
- Maatschappelijke hulp
- Medische centra
- Buurthuizen
- Vrije tijd en cultuur
- Parken, tuinen en moestuinen

'Self supporting'-actiepunten

- Woonzorgcentra
- Basisscholen
- Openbaar vervoer

- Opvang kinderdagverblijven
- Middelbare school
- Alternatieve verplaatsingswijzen
- Grondbeheer
- Verfraaiing openbare ruimte
- Sociale woningen

Uit te stellen actiepunten

- **Vrije tijd & cultuur**
- **Buurtwinkels en -diensten die verband houden met armoedebestrijding**

Te promoten actiepunten

>> doelstellingen die voorrang zullen krijgen in het programma SB 2021-2025 (keuzes gemeenten volgens diagnose)

Overzicht: uitdagingen - doelstellingen SB - project

Trends van de diagnose	Doelstellingen SB luik 2 (art. 23 BBHR)	Opmerkingen (naam van het project of andere subsidies)
Hoge werkloosheidsgraad	§3, 4° de acties of operaties inzake socioprofessionele inschakeling, vooral in samenhang met huisvesting en ruimtelijke ordening.	
Gebrek aan socioculturele infrastructuur	§1, 2° acties of operaties voor de financiering en subsidiëring van sport- en culturele wijkinfrastructuren, zo ook in de openbare ruimten, inzonderheid door het verwezenlijken van openbare buitenvoorzieningen.	1.3 Ontmoetingsruimte in het gemeentelijk museum
Ontwikkeling van de handel	/	Hub.brussels
kansarmoede met impact op de gezondheid	§2, 2° de acties of operaties ter financiering en subsidiëring van voorzieningen voor kansarmoedebestrijding.	3.1 Sociale kruidenier
Vraag voor sportinfrastructuur	§1, 2° acties of operaties voor de financiering en subsidiëring van sport- en culturele wijkinfrastructuren, zo ook in de openbare ruimten, inzonderheid door het verwezenlijken van openbare buitenvoorzieningen.	1.1 Polyvalente artistieke ruimte 1.2 Gemeenschapsruimten voor sociosportieve activiteiten
Tekort aan goedkope huisvesting	§ 4. De operaties en acties voor ontwikkeling van huisvesting voor specifieke bevolkingssegmenten zoals ouderen, mensen met een handicap, mensen in een noodsituatie, studenten. OOSH 5 § 5° Bijkomend een of meer operaties van het stadsbeleid luik 1	SB luik 1 (Parijsstraat 1)
Behoud van de kwaliteit van de sociale woningen	/	gemeentelijk beheer
Gebrek aan toegankelijke groene ruimte	§1, 1° acties en operaties die het mogelijk maken de openbare ruimte om te vormen tot drager van de sociale en maatschappelijke band en van culturele uitwisselingen en die de leefomgeving verbeteren door groene ruimten, parken, binnenterreinen van huizenblokken of speel- en ontspanningsruimten te activeren, herin te richten of aan te leggen, de inrichtingen die de leefbaarheid van de openbare ruimte bevorderen, de totstandbrenging van stedelijke salons en parklets of de operaties die verband houden met een lichtplan;	1.3 Ontmoetingsruimte in het gemeentelijk Museum
Mobiliteitsprobleem	/	Projectoproep lokale mobiliteitscontracten
Gemengd karakter van de bevolking	§2, 1° de acties of operaties ter bestrijding van de maatschappelijke en ruimtelijke dualisering in de wijken, inzonderheid de acties en operaties die het mogelijk maken wijken met elkaar te verweven en collectieve burgerprojecten te ontwikkelen; 3° de acties of operaties die zorgen voor animatie en een beter samenleven in de wijken.	1.1 Polyvalente artistieke ruimte 1.2 Gemeenschapsruimten voor sociosportieve activiteiten 1.3 Ontmoetingsruimte in het gemeentelijk museum

Deel 3 – De keuzes van de gemeente

Voorstel programma en projecten

Definitie van de doelstellingen en te stellen prioriteiten

Hoofddoelstelling	Bijkomende doelstelling	PROJECT	Indicator van de diagnose
Luik 2 OO §1 Levenskwaliteit en leefomgeving: openbare ruimten en wijkinfrastructuur (cultuur) om de sociale cohesie te vergroten.	2° Acties of operaties die een beter samenleven mogelijk maken, de maatschappelijke en ruimtelijke dualisering van de wijken bestrijden.	1.1 Inrichting en terbeschikkingstelling van artistieke polyvalente ruimte	Het gebrek aan sociale en gemeenschappelijke buurtstructuren, zie: Buiten het basisaanbod, blijft de toegang tot cultuur duur en exclusief. Gebrek aan buitenschools aanbod
Luik 2 OO §1 Levenskwaliteit en leefomgeving: openbare ruimten en wijkinfrastructuur (sport) om de sociale cohesie te vergroten.	3° Acties of operaties die zorgen voor animatie en een beter samenleven in de wijken.	1.2 Inrichting en terbeschikkingstelling van gemeenschapsruimten voor sociosportieve activiteiten	Veel buurtvoorzieningen maar de vraag stijgt.
Luik 2 OO § 3. Acties of operaties ter bevordering van de kansarmoedebestrijding in de wijken , de opvang en begeleiding van de meest kwetsbare doelgroepen, in het bijzonder diegene die verband houden met ruimtelijke ordening.	2° Acties of operaties ter financiering en subsidiëring van voorzieningen voor kansarmoedebestrijding.	3.1 Creatie en begeleiding van de oprichting van een sociale kruidenier	De wijken van Laag Evere zijn van oudsher het dichtst bevolkt De komst van mensen met een bescheiden en/of onzeker inkomen! voedselonzekeerheid Behoeftte aan buurtwinkels

Definitie van de doelstellingen en te stellen prioriteiten

Hoofddoelstelling	Bijkomende doelstelling	PROJECT	Indicator van de diagnose
Luik 2 OO §1 Levenskwaliteit en leefomgeving: openbare ruimten en wijkinfrastructuur (cultuur) om de sociale cohesie te vergroten.	3° de acties of operaties die zorgen voor animatie en een beter samenleven in de wijken.	1.3 Inrichting van een ontmoetingsruimte in het gemeentelijk museum Pieter Cnops	de vestiging van gezinnen met kinderen >> stijging van de leeftijdsgroep 0-20-jarigen, in het bijzonder van het aandeel kinderen van 0 tot 5 jaar, zie: de structuur van de gezinnen; Gemengde bevolking

Definitie van de doelstellingen en te stellen prioriteiten

Hoofddoelstelling	Bijkomende doelstelling	PROJECT	Indicator van de diagnose
Luik 2 OO §6 Aanstelling van een projectleider die belast is met de coördinatie en communicatie van het programma van het Stadsbeleid.		6.1 Coördinatie- en communicatieacties met betrekking tot de operaties bedoeld in de Projectfiches.	N.v.t.

Definitie van de doelstellingen en te stellen prioriteiten

Hoofddoelstelling	Bijkomende doelstelling	PROJECT	Indicator van de diagnose
Luik 1 OO §2 Renovatie, rehabilitatie of afbraak/reconstructie om er voornamelijk sociale woningen van te maken	(Luik 2 OO §5) Samen met een of meer operaties van het stadsbeleid – luik 2.	Met sociale woningen gelijkgestelde woningen creëren	Onaangepaste/onbe woonbare woning naar een met sociale woning gelijkgestelde woning. Groeiende vraag naar sociale woningen (cf. lange wachtlijsten)